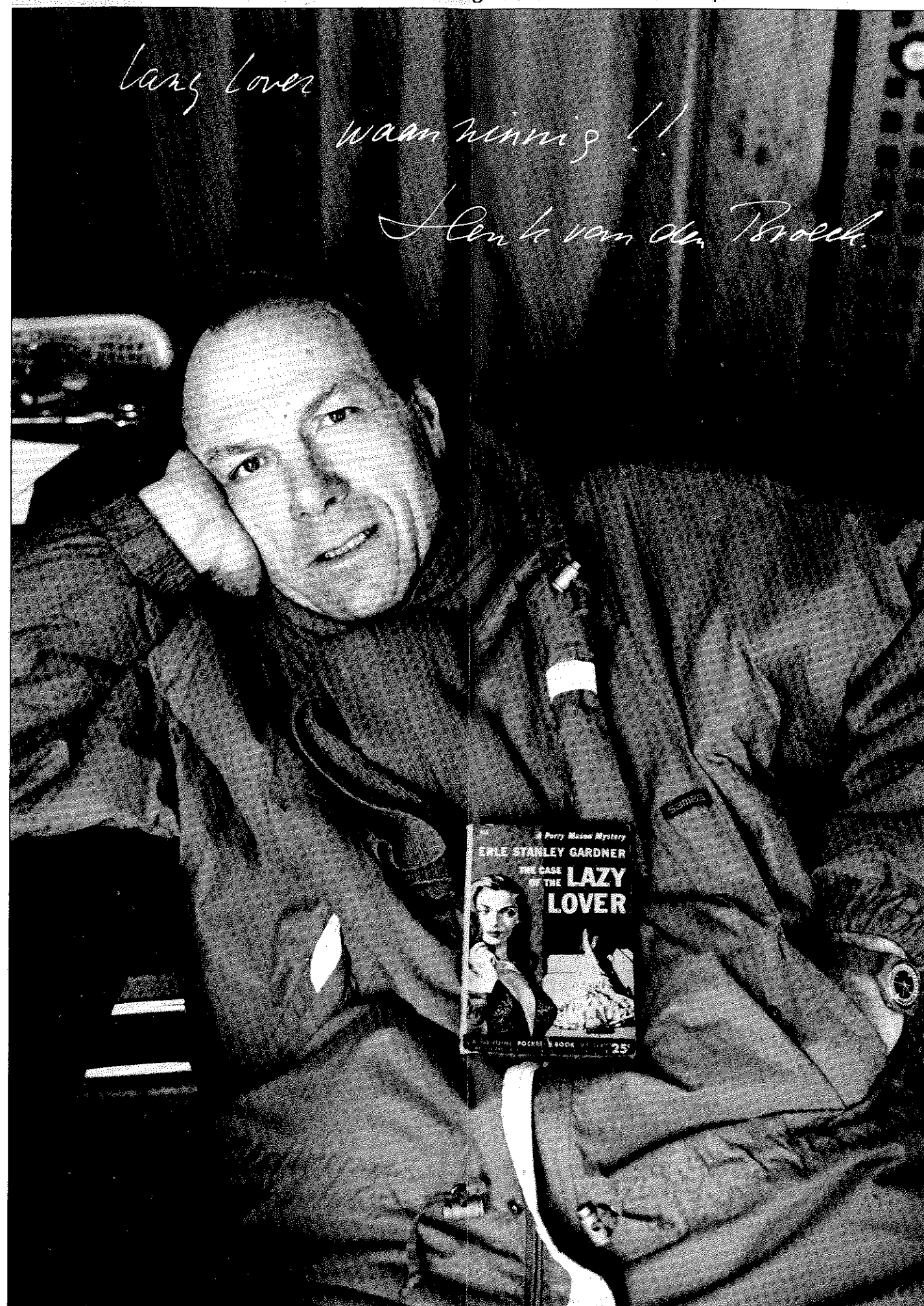

Lazy Lover

waan wennig !!

Henk van den Broeck

Onafhankelijk tijdschrift voor misdaadlectuur onder redactie van Theo Capel. Verschijnt 5 maal per jaar

THRILLERS & DETECTIVES

Redactie en Administratie: Nic. Maesstraat 139hs, 1071 PX Amsterdam. 7e jaargang, nummer 2, maart 1987. Prijs f 4,75

h e r i n n e r t
u z i c h
ROSS MACDONALD?

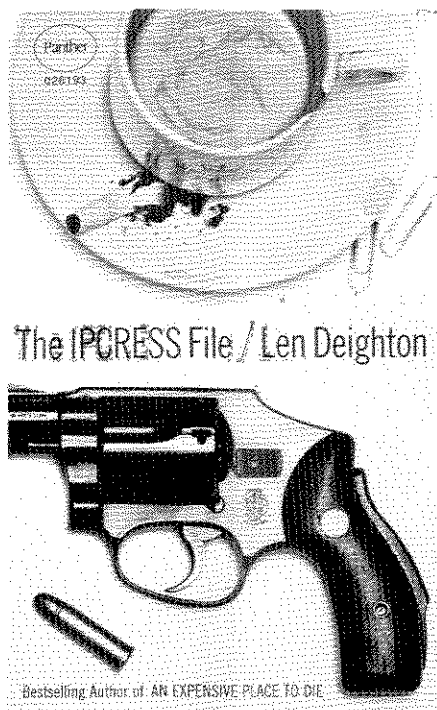

MISDAAD & PATRONEN OP BLZ 20

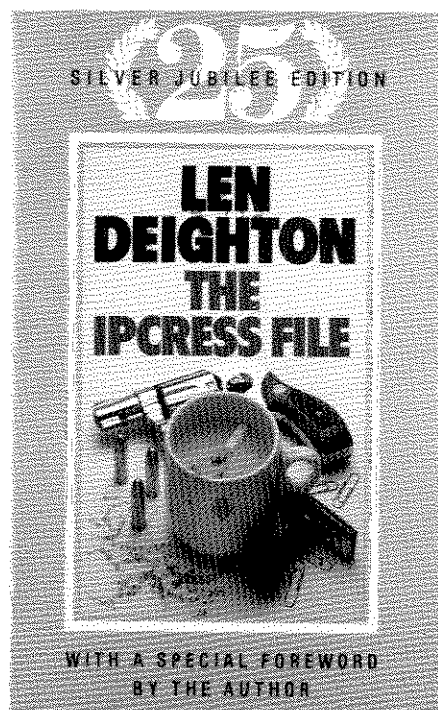
Omslagverhalen

De eindredacteur van dit blad, die een fervent liefhebber van Len Deighton is, gaf me twee pockets van hem. Ze dragen allebei de titel **THE IPCRESS FILE** en het gaat om twee uitgaven van het eerste boek van Deighton dat een kwart eeuw geleden meteen een bestseller werd. Het meest recente boek is de jubileumuitgave van Grafton. Dat ziet er feestelijk uit met een lauwerkransje en het getal 25 en een mooie kleurenfoto op het omslag. Aan de uitgave is een speciaal voorwoord toegevoegd van Deighton die daarin verslag doet van zijn zo voorspoedig verlopen schrijverscarrière. Hij vertelt hoe hij verbaasd was over alle plotselinge aandacht die hij als toenmalig illustrator had moeten ontberen en dat hij bang was dat alles een droom was, waaruit hij ieder moment kon ontwaken. Ook sympathiek is zijn compliment aan zijn oude collega en vriend van de kunstacademie Raymond Hawkey die het omslag ontwierp voor de gebonden uitgave, dat ook is gebruikt voor de oude pocketeditie die hier is afgebeeld. Deighton achtte het omslag medeverantwoordelijk voor het grote succes van **THE IPCRESS FILE**.

Kennelijk was het eerste omslag van deze Raymond Hawkey een uitdaging voor Peter Williams die de foto maakte voor het omslag van de fraaie jubileumuitgave. Hij moet hebben geredeneerd dat met gebruik van dezelfde voorwerpen als op het oorspronkelijke omslag, maar met toevoeging van moderne reclameopvattingen, een beter omslag moest ontstaan. Helaas is hij daarin naar mijn mening niet geslaagd. De foto is op zichzelf perfect en in mooie kleuren, terwijl Hawkey in zwart-wit

werkte. Het gaat om een gelikte studio-belichting, waarbij een opgepoetste Smith & Wesson revolver en een gaaf koffiekopje bestudeerd gerangschikt zijn en waarbij je het onaangename gevoel krijgt dat de kleinste verschuiving de fotograaf grijze haren zou bezorgen. Williams is niet verder gekomen dan gebruik te maken van de klassieke stilleven-opzet uit de schilderkunst die in de reclame traditie is. Hawkey is daarentegen de echte 'moderne' ontwerper door de subtiele details zoals de plaats van de peuk op het schoteltje, de gebutste kop en schotel die aan het net nog zichtbare vignet lijkt te zijn ontvreemd van het

Ministerie van Oorlog en aan het vuurwapen dat bij hem meer echt een stuk gereedschap lijkt. Williams zou zijn stilleven perfect hebben en moest daarom heel kunstmatig het schoteltje van het kopje weglaten. De filterpeuk in de koffie is ook niet echt voor de jaren zestig. Het gebruikte vogelperspectief van Hawkey en de gedurfd manier om kopje en revolver op het omslag af te snijden maken hem tot een echte moderne ontwerper, want traditiedoorbrekend.

Steye Raviez

I'll make him an offer he can't refuse

Beste eindredacteur,

Graag wou ik ook wat Nederlands nieuws kwijt. In 1982 sprak ik af om voor Peter en Yvonne Loeb een paar boeken te redigeren. Nu, vijf jaar later, blijkt het onmogelijk voor me om de samenwerking voort te zetten. Ik ben het niet eens met hun manier van zaken doen. Maar ik weet dat er vele andere goede uitgeverij Nederland zijn en ik zou graag met een van hen in plaats met Loeb willen werken. Ik heb enkele verzamelbundels korte verhalen klaar en een roman waaraan ik bezig ben. Graag hoor ik van een belangstellende uitgever. Josh Pachter. Egerlanderstrasse 21, 8523 Baidersdorf-Hagenau, BRD.

Wegens plaatsgebrek aangeboden ca. 200 thrillers & detectives, jaren 70/80, meest Engelstalig, waaronder Leonard, Hall, enz. Alles gaat in één koop voor f. 250,-. Af te halen bij L. van Eijck. Planetenlaan 228, Groningen. (Svp. bellen 050-712053).

Het register op de jaargang 1986 is beschikbaar. Net als verleden jaar heeft H.J. Lek een titel- en auteursregister gemaakt, zodat niemand alleen maar op zijn geheugen hoeft af te gaan. Om in het bezit van het register te komen moet men f. 3,- overmaken t.a.v. H.J. Lek, Koperwieklaan 70, 2251 NX Voorschoten. Tel. 01717-6335.

In Vlaanderen is een Grote Jury ingesteld die met de uitreiking van een Trofee de aandacht wil vestigen op het beste Vlaamse moord-, speurders-, spionage- of thrillerverhaal. De eerste Trofee ging naar Bart Holsters voor zijn (tweede) roman **Geld maakt niet gelukkig**. De keuze hiervoor was schier unaniem, waarbij het ging om niet minder dan 14 titels. De uitreiking is al achter de rug en vond plaats in restaurant 'De zingende druif' te Antwerpen waar de jury zich aan een mosselmaaltijd te goed deed. Anton van Gasteren, pionier van de Vlaamse misdaadroman, overhandigde de prijs.

Wie wil weten waaruit de prijs bestond of anderszins informatie wil hebben, kan schrijven aan Danny de Laet, p/a Pothoek 21, 2008 Antwerpen.

Te koop of te ruil gezocht van de schrijver Herman Middendorp: Het Spaanse Goud, De

verdwenen documenten, Het slot Amblève, De verdwijning van Mr. Perdrix, Het spookhuis in de Vendée, De juwelen van Lombok, Kleedkamer no. 14, De moord in de Rijnbar, De schaduw van Capoulet, Het mysterie van de gele enveloppe.

Verder zoek ik nog van Ivans Mijn geheimzinnig bruid.

Klaas Vanderspoel, Henri Dunantlaan 81, 9728 HC Groningen. Tel. (na 16.30) 050-255791.

ABONNEES

De witte plekken op de kaart worden langzaam (maar wel erg langzaam) ingevuld. Er zijn lezers bijgekomen in Borger, Puttershoek, Terneuzen en Vledder. Waar blijven toch de abonnees uit Schiermonnikoog en Appingedam. In Delfzijl kunnen we onderhand een leesclub beginnen, maar in Appingedam kennen ze blijkbaar het bestaan van T&D niet. Kan niet iemand een familielid in dit plaatsje raadplegen (eventueel is Roodeschool ook goed, of Holwierde, Krewerd of Godlinze). (TC)

Hollandse Nieuwe

In vredesnaam

J.N. Meijssing schrijft mooi en kan een aardige intrige verzinnen, maar toch ben ik weinig gelukkig met zijn boeken. Dat geldt ook voor zijn nieuwe spionageroman **De Whitman affaire** (Sijthoff, 24,75). Het probleem is dat Meijssing een zeer eigenzinnige manier heeft om zijn verhaal te vertellen. In tegenstelling tot andere schrijvers gebruikt hij de dialoog om de intrige te verhullen in plaats van stukje voor stukje bloot te leggen. Op die manier kreeg ik geen greep op het boek en alsof het om een studieboek ging moest ik het geheel nog een keertje doornemen om te snappen waar het om draaide. De naamloze hoofdpersoon van Meijssing raakt betrokken bij een actie van een radicale vredesgroep die zonder dat men zich dat realiseert een tijger bij de staart te pakken heeft. Er zitten verder mooie scènes in het boek zoals de inval in het kantoor van een transportbedrijf en de overval op een vrachtwagen midden in de troosteloze Peel.

Tot slot nog een heel klein kritiekpunt. Voorbij het Leidse Bosje in Amsterdam begint naar het westen de Nassaukade en niet de Mauritskade (blz. 168) en wie kan me verder uitleggen waarom het boek voor een klein deel in een andere letter is gedrukt? (TC)

Foto Steye Raviez

J.N. Meijssing: praten om te verhullen

In dit nummer

Wist u dat er in Vlaanderen in één jaar 14 oorspronkelijke misdaadromans zijn verschenen (zie 'H', enz.). In Nederland is het nog even rustig. Het woord is aan de gevorderde schrijvers. Maar volgende keer zijn er ook weer debutanten, met name uit de journalistiek. Zie 'Achter de dijk', een gelegenheidsrubriek.

Hellinga sr. (niet de vader van Gerben Hellinga, maar ook de vader van Gerben Hellinga; het lijkt wel een roman van Ross Macdonald) vertelt over zijn praktijken. Misdaadboeken schrijven is gevaarlijk.

Hans Knechtmans toont zijn bewondering voor Ross Macdonald, de vader van Lew Archer. Geperverteerde families, een beschouwende blik, maar ook een knal voor de kop.

Liefde per brief lijkt in deze tijd het minst gevaarlijk, maar is dat echt zo? Een kort verhaal.

En verder: Hoe gaat het toch met Eva Braun? Robert Parker is van slag. Sherlock Holmes wil niet terug in de kist en je raadt verder nooit wie er dood is of wie het gedaan heeft.

Maak uw openbare bibliotheek abonnee. Des te eerder hebben we een duizendkoppig publiek.

De omslagtekening is van Dick Wiarda.

'Ze had alleen een zwarte visnet-panty aan met een uitgespaard kruis,' dat kan alleen maar een zin uit een boek van Hans Neber zijn, vooral als die vooraf wordt gegaan door '...stak een sigaret op en ging op haar bed liggen.' De heldinnen van Neber roken voor, na en liefst ook nog tijdens de geslachtsgemeenschap. In **De man achter de schermen** (Luitingh, 19,90) heeft hij wel een heel erge sloerie beschreven. De achterkant praat over een 'geraffineerde hotelrat en prostituee' en daar is geen woord van gelogen. Het verhaal beschrijft haar avonturen die ze samen met een gewetenloze psychopaat beleeft en die voornamelijk bestaan uit het opzetten van bankovervallen en het beleven van sex. Het boek is behalve het portret van twee criminelen veel meer een beschrijving van de ontoereikendheid van het rechtsapparaat als het om keiharde criminelen gaat. Rechters laten zich in slaap sussen door de sympathieke buitenkant van een misdadiger en psychiaters moet je helemaal zien te mijden behalve als je iets op je kerfstok hebt. Voor een auteur die zelf een hoge functie bij de justitie heeft gehad, is het nogal een cynisch beeld en misschien nog wel waar ook. (TC)

Advocaatje ging op reis

Met **Moord en Brand** van Ton de Vreede zul je nooit in slaap vallen, want voor die tijd heb je dit boekje al uit (Zwart Beertje, 7,25). Het is het derde avontuur van advocaat Steven Borger en diens vriendin Pirkko Polak (graag krijg ik de idee voor deze bizarre combinatie van voor- en achternaam eens uitgelegd). Borger krijgt een cliënt over de vloer die ten onrechte bij een restaurant zou zijn ontslagen en voordat we het weten is een van de familieleden die het restaurant drijft om het leven gebracht. Ook inspecteur Job Mesdag is weer van de partij om Borger te kunnen helpen en andersom. De Vreede lijkt duidelijk te mikken op gemakkelijk te verteren pulpverhalen waarin weinig ontzag wordt getoond voor gebeurtenissen met realiteitswaarde of personages die enigszins echt overkomen. Dat geldt niet voor de hoofdpersoon en zijn vriendin want die zijn duidelijk als welvaartskinders van deze tijd te herkennen. De vlotte toon van de schrijver trekt de lezer verder makkelijk door het verhaal heen. (TC)

Ga terug naar Dorpsstraat (Bikhoven)

Hellinga Sr. doktert verder

Stel je voor je bent zeventig en je wilt wat. Je hebt je pensioen nog vijf jaar weten te rekken, maar vanaf dat moment was je definitief veroordeeld tot rustig thuis zitten. Uit pure verveling begon je met het opruimen van een kast, een karweitje dat al jaren geleden had moeten gebeuren. Onderin die kast vind je een nooit afge-maakt manuscript waaraan je in de meidagen van 1940 bent begonnen. Vanaf dat moment zijn je vrije dagen geteld. De kast zal wel altijd een rommeltje blijven. Zeker als het bewerkte manuscript als **Moord in het vierkant** in de pers en door het publiek goed ontvangen wordt. Dat overkwam de inmiddels tachtigjarige medische specialist Graddus Hellinga. Voor de lezers van misdaadboeken beter bekend als Hellinga Sr. Inmiddels staan er al vier boeken op z'n conto en binnenkort verschijnt het vijfde. 'Al die boeken spelen zich af in de medische sfeer,' zegt de schrijver, 'maar dat heeft nog niemand ontdekt.'

'Ik ben tussen 1935 en 1945 huisarts geweest in Zaltbommel,' laat de bejaarde auteur weten. Aan het begin van de oorlog in 1940 werd het plotseling heel stil in de praktijken. Het was een heel vreemd fenomeen. De meeste mensen werden "zomaar" beter en maagzweren kwamen niet meer voor. Ze hadden kennelijk wel iets anders aan hun hoofd.

Tijdens die slappe periode ben ik naar werk op zoek gegaan. Het schrijven van een boek lag voor de hand omdat ik uit een familie van schrijvers kom. Zo schreef mijn moeder bijvoorbeeld kinderboeken, terwijl ik zelf toentertijd over bridge publiceerde. Ik besloot toen een detectiveboek te gaan schrijven, maar na een half jaar kreeg ik het toch weer zo druk in mijn praktijk dat ik het boek nooit heb kunnen afmaken.'

*

Dat de huisarts voor een misdaadroman koos lag wat hem betreft voor de hand. Hij verslond in die tijd de boeken van inmiddels klassieke schrijvers als Leslie Charteris, Edgar Wallace en Phillips Oppenheim. Ook wilde Hellinga schrijven over het dokterschap. Een huisarts, zo redeneerde hij, heeft de beschikking over bepaalde kennis die hem tot een ideale detective maken. Zo ontstond de figuur van de excentrieke zwaarlijvige dorpsdokter Joris Joris.

Hellinga: 'In dat eerste boek wilde ik beschrijven hoe een huisarts zijn praktijk doet. Zo laat ik zien hoe een dokter een diagnose stelt bij een klein kind. Joris stelt op een gegeven moment een "flinke kou" vast, maar iemand die op de visites meeloop laat weten dit geen steekhoudende

Hellinga Sr.: de dokter heeft het gedaan

medische constatering te vinden. Dokter Joris is het daar hartgrondig mee oneens. Als het morgen blijkt een oorontsteking te zijn, kan ik altijd nog zeggen dat de kou op het oortje is gaan vastzitten.' Zo staan er meer controversiële dingen in over de trucjes van de huisarts. Genezen is voor Joris geen vak maar een kunst. 'Die figuur van Joris Joris ben ik natuurlijk zelf,' aldus Hellinga Sr., 'al heb ik hem wel een paar andere eigenschappen toegedicht. Zo drinkt Joris bijvoorbeeld veel bier waardoor hij waarschijnlijk zo afgrijselijk dik is. En dat, terwijl ik zelf niets alcoholisch drink... En de ideeën van Joris zijn overdreven ideeën van mijzelf.'

Plaats van handeling van de Joris-boeken is Bikhoven, een dorp in het land waar het leven goed is. Het leven in de kleine gemeenschap is overzichtelijk. Iedereen kent er zijn plaats, de jongens hebben nog oer-Hollandse namen als 'kleine Dirk' en 'Beet van de slager', op Boy na maar zijn vader is dan ook millionair. Ieder moment verwacht je dat de jongens van de Kameleon in het dorp opduiken. Zelfs de problemen lijken er minder gecompliceerd. Zo kunnen de huwelijk-

problemen toch niet voor de burens verborgen blijven, krijgen twee verkrachters een onschuldige maar doeltreffende afstraffing van een aantal verpleegsters en zijn de paar *junks* die het dorp 'rijk' is duidelijk herkenbaar aan 'nauwsluitende broeken, linnen schoenen en lange haren.'

Middelpunt van de gemeenschap is dokter Joris Joris. Deze dikbuikige brombeer blijkt over een groot probleemoplossend vermogen te beschikken. Met een flesje bier onder handbereik bespreekt hij de misdaden met zijn twee dochters Dolly en Mariëse of met de leden van de herenso-ciëteit zoals de burgemeester, de notaris en enkele middenstanders. In deze gesprekken toont de dokter zich als iemand die het liefst tegen de draad in gaat en lang niet altijd serieus genomen dient te worden. Gesprekspartners – en lezers – raken zo keer op keer het spoor van de misdadiger bijster. En op het eind weet het schrandere broertje van Toon Kortooms' dokter Angelino de schuldige feilloos in de kraag te grijpen.

*

Met z'n kennis van een huisartsenpraktijk kon Hellinga Sr. niet volstaan voor het tweede boek **Moord om heroine**. De auteur daarover: 'Voor dat boek heb ik de nodige research moeten plegen. Er bestond nog geen heroinegebruik in een huisartsenpraktijk voor de Tweede Wereldoorlog. Ik ben toen naar de Amsterdamse narcoticabrigade gegaan voor informatie. Die hebben mij uitstekend geholpen. Trouwens ook de hulpverleners van de Jellinek kliniek hebben mij de nodige informatie verschaft.' Die kennis over de werking en handel van heroine krijgt de lezer voorgeschoteld in lange monologen van dokter Joris aan zijn onwetende dochters.

Ook voor het derde Joris-boek **De breinaaldmoorden** moest Hellinga Sr. op zoek naar informatie. 'Ik heb gewoon de patholoog-anatoom dr. Zeldenrust opgebeld met de mededeling dat ik een boek aan het schrijven was en daarvoor de nodige informatie nodig had. Hij was volgens mij de meest aangewezen man voor die informatie. Hij bood aan om bij mij thuis daarover te komen praten en toen hebben we een afspraak gemaakt. Ik heb hem onder andere gevraagd hoelang het duurt voordat iemand dood gaat als z'n hart met een scherp voorwerp wordt doorboord. Het bleek al gauw dat "mijn" slachtoffers te snel stierven.' Maar die informatie was voor de auteur niet genoeg. 'Ik heb Zeldenrust toen ook gevraagd of hij met naam en toenaam in het boek wilde. Hij

stemde daarin toe met als voorwaarde dat ik een paar zaken diende te veranderen en dat ik hem moest bedanken op het voorblad. Maar daarna heb ik een hele tijd niets meer van hem gehoord. De uitgever en ik konden niet zolang wachten op de reacties van Zeldenrust zodat ik een andere patholoog-anatoom in mijn boek heb ingevoerd. Later heeft Zeldenrust mij een brief geschreven, waarin hij liet weten het op dat moment erg druk te hebben gehad.'

In het vierde boek van Hellinga Sr. staat dokter Joris voor het eerst niet in de hoofdrol. Centrale figuur hierin is Jack Warren; huurling, journalist, spion of iets daar tussenin.

Hellinga Sr.: 'Toen ik mijn plakboek met alle recensies nalas, ontdekte ik dat alle kritieken zich richtten op de "spruitjeslucht" die mijn boeken zouden verspreiden. Ik dacht toen, verdorie ik zal ze tonen dat ik ook over de wereld kan schrijven. Mijn verhalen hoeven zich niet allemaal in Bikhoven af te spelen. **De man die niet meer moorden wilde** is dus wat dat betreft een soort *rebound-effect*. In dat boek heb ik gebruik gemaakt van mijn reiservaringen die ik als congresganger in de loop van mijn academische carrière heb opgedaan.'

Maar de wereld bleek voor Hellinga Sr. toch niet interessant genoeg. Daarom werkt de auteur nu weer aan zijn vierde Jorisroman in het vertrouwde Bikhoven. Maar het schrijven ervan gaat niet zonder de nodige problemen.

*

'Als je ouder wordt gaat het schrijven steeds langzamer. Afgelopen jaar had ik het op een gegeven moment erg druk, onder andere met het Joris-verhaal. Er zat een puzzel in waar ik niet helemaal uitkwam. Ik heb toen zittend achter mijn bureau een hartinfarct gehad. De cardioloog heeft mij toen gezegd dat ik met het schrijven een tijdje moest stoppen. Pas enige maanden geleden ben ik er weer voorzichtig mee begonnen. Alleen doe ik het nu rustiger aan. Het is per slot van rekening een hobby. Ik heb het boek nu zover af dat ik met zekerheid kan zeggen dat het afkomt.'

De liefhebbers van Joris die niet op het boek willen wachten kunnen binnenkort naar de winkel voor een verhalenbundel van Hellinga Sr. en zijn zoon de sf-auteur Gerben Hellinga Jr. Deze laatste moet u dus niet verwarren met naam- en familiegenoot (volle neef) Gerben Hellinga. Vader en zoon publiceren overigens zonder hun neef daarover te raadplegen. In de verhalenbundel staan onder meer vier korte verhalen over dokter Joris.

Rob van 't Wel

Sijthoff

Johannes Vermeerstraat 25
1071 DK Amsterdam
Telefoon 020-79 32 27

Amsterdam, maart 1987

Geachte/beste/lieve thriller- en detectivelezer(es),

Hierboven ziet u een foto van onze auteur Jorge Ibarquengoitia, u wellicht reeds bekend. De literaire romans van deze prominente Mexicaanse auteur, inmiddels in vele landen vertaald, bevatten vele thriller-elementen.

In augustus verschijnt zijn derde boek in een Nederlandse vertaling: Bliksem in augustus, een soort schelmenroman waarin voor het eerst de Mexicaanse revolutie lichtvoetig wordt toongezet.

De twee eerder verschenen titels zijn:

De dode meisjes. Grotendeels gebaseerd op een ware gebeurtenis: de ontdekking van zes lijken van prostituées op het achtererf van een bordeel en alles wat daaraan vooraf ging. VN schreef erover: 'Verbluft en aangeslagen heb ik deze roman gelezen, maar vol bewondering voor de directe, spaarzame bewoordingen van Ibarquengoitia.' De Gelderlander noemde het boek het 'Voorbeeld voor de "Kroniek" van Marquez.'

Twee misdaden. Volgens VN 'een prachtig en spannend boek'. Margreet Hirs sprak in de GPD-bladen van 'veel prachtige rake typeringen... Een boek vol geestige trekjes en fijne nuances, uitstekend geschreven, spannend, glashelder en intelligent. Zeer warm aanbevolen.' En De Tijd schreef: 'een van de beste Latijns-Amerikaanse romans van de laatste tijd.'

Kortom, als u dat niet al hebt gedaan, moet u beslist kennismaken met het werk van deze 'briljante auteur' (Publishers Weekly). Het is verkrijgbaar in de erkende boekhandel.

Als altijd, met vriendelijke groet,

Hanning
Sijthoff / Amsterdam

P.S. Wilt u meer weten over ons fonds, belt u onze redactie dan even. Wij geven u graag inlichtingen.

1000 ABONNEES GEZOCHT

ACTIE NR. 2

De bibliotheekabonnee

Probeer de bibliothecaris van uw openbare bibliotheek eens klem te zetten tussen enkele boekenkasten en vraag haar op de vrouw af of men al abonnee op Thrillers & Detectives is. Als dat niet het geval is, dreig dan om de boeken niet meer op alfabet terug te zetten, belooft dat u altijd alles binnen de termijn terugbrengt, nodig haar uit voor een kopje koffie. Maar doe in ieder geval één ding: maak haar abonnee! (als het om een man gaat, doe dan precies hetzelfde, maar pak hem wat harder aan! Dat wil bij mannen soms helpen.)

Werk van Buitenlanders

Goede schrijfters

Een Engelse diplomaat in New Delhi is vermoord. Een veiligheidsman uit Londen wordt erop afgestuurd: hij moet uitzoeken wie de dader is maar mag de rimpelloze situatie tussen Britten en autochtonen niet verstoren. Dit is het thema van Elizabeth Ironside **En Boeddha was getuige** (Sijthoff, 24,75).

Langzaam maar zeker weet hij, met de verrassende hulp van een charmante en intelligente jongedame, die hem tevens heel handig als veelzijdig tolk dient, de zaak tot een oplossing te brengen, waarbij gaandeweg de merkwaardige en intrigerende handel en wandel van de overledene tot leven komen. Zeer boeiend met veel, hier zeer ter zake doende, *couleur locale*. (MB)

Tehuis met vele vrienden van P.D. James (De Boekerij, 18,90) is de Nederlandse vertaling van *The black tower*, die onder de titel *De zwarte toren* recentelijk als T.V.-serie te aanschouwen was. De vaste hoofdrolspeler hoofdcommissaris Dalglish, net uit het ziekenhuis ontslagen, brengt op verzoek van een oude vriend een bezoek aan het particuliere verpleegtehuis Toynon Grange, waar onder de bezielende leiding van 'broeder' Wilfred Ansley een kleeft sfeer hangt. De vriend van Dalglish blijkt bij zijn aankomst reeds dood, gecremeerd en begraven en hij is niet de enige. Spoedig volgen er meer slachtoffers, hetgeen Dalglish, die eigenlijk besloten had zich uit het corps terug te trekken, aan het denken zet. Het verhaal heeft een aardige ontknopning, maar het einde is wat *out of character*, zoals u zich misschien zult herinneren. De beschrijvingen van de bizarre gehandicapten-gemeenschap en de identiteitsproblemen van de hoofdcommissaris zijn subtiel genoeg om ook nog eens te lezen. (KtK)

Homosex

Op de eerste bladzijden van Simon Payne's *De Doorslag* (De Woelrat, 19,90) wordt een jonge potenrammer in Melbourne zelf doodgeslagen. In de volgende hoofdstukken schetst de schrijver de reacties van de homo's die bij de moord betrokken zijn geweest, met de kennelijke bedoeling een beeld te schilderen van de Australische *nichten-scene*. De beschrijvingen van homo-sex & geweld zijn explicieter dan veel lezers lief zal zijn, en het wordt ook niet geheel duidelijk of de auteur zelf wel zo'n voorstander is van het meedogenloze hedonisme dat hij beschrijft. De oorspronkelijke Engelstalige

versie van het boek werd in 1985 gepubliceerd, maar in één opzicht doet het nu al merkwaardig gedateerd aan: er wordt met geen woord gerept over Aids. (BV)

Boosjes

De titel en de flaptekst van *De stem van de nacht* van Dean Koontz (Thieme, 19,75) suggereren heel wat meer ('een thriller met iets extra's') dan het verhaal eigenlijk te bieden heeft. Het gaat om twee schoolvrienden. De een (Roy) ziet er goed uit, is sportief en heeft succes bij de meisjes. De ander (Colin) is een houten klaas, een boekenwurm en heeft natuurlijk een bril met glazen als flessenbodems. Roy bestookt zijn vriend met morbide praatjes en verklaart dat hij wel eens iemand zou willen vermoorden. Colin denkt dat hij hem wil testen en speelt het spel mee, totdat hij er achter komt dat het Roy ernst is en zet er dan een punt achter. Roy beschouwt dit als verraad en richt nu al zijn (kwade) energie op Colin. Nadat Colin twee moordaanslagen heeft overleefd, besluit hij voor Roy een val te zetten.

Koontz heeft nagelaten er een echt spannend en griezelig verhaal van te maken. Het verhaal is nu niets meer dan een uit de hand gelopen meningsverschil tussen twee pubers en er blijft van de kwade genius niet meer over dan een contactgestoorde zielepoot. (GJT)

Dat van die losbrekende hel in *Mana*... en toen brak de hel los van David Wolf (Thieme, 24,75) moet de lezer maar met een korreltje zout nemen. De apotheose komt namelijk neer op een onhandige sjoer- en trekpartij op het dak van 'een hoog gebouw'. *Mana* is een soort kruising tussen Conan de Barbaar en Rambo en is gecreëerd door een zonderlinge Franse schrijver. Via stripboeken en films ontstaat rond *Mana* een geweldige industrie die de fantasie over de hele wereld razend populair maakt en hetzelfde geldt voor de Italiaanse acteur die de rol in tal van films vervult. De acteur verdwijnt onder mysterieuze omstandigheden en wordt een jaar later dood teruggevonden. Een Nederlandse journaliste beweert dat hij is vermoord én dat ze een Hollandse (paranormaal begaafde) knaap kent die geschikt is voor de *Mana*-rol. *Mana II* blijkt inderdaad bij iedereen zeer in de smaak te vallen, maar dan lijkt de geschiedenis zich te herhalen. Ook *Mana II* verdwijnt.

Het verhaal is zo idioot nog niet, maar Wolf houdt er een eigenaardige stijl op na. Veel overspannen dialogen, emotionele uitroepen en fanatiek gedrag zonder dat duidelijk wordt waarom, dat hanteert hij graag. Zo kan je van de Smurfen nog wel een 'beklemmend horrorverhaal' (Flaptekst) maken. (GJT)

Edelstenen

Berlijn 1953. De Amerikaan Bill Denning heeft een aantal jaren in deze stad vertoefd om de door de Nazi's gestolen kostbaarheden op te sporen. Zijn taak is volbracht en hij staat op het punt van vertrekken als hij onverwachts bezoek krijgt van zijn oude vriend en collega Max. Deze vraagt hem om hulp in verband met een grote, door Goering geconfisqueerde en inmiddels spoorloze collectie diamanten. Max heeft het gerucht vernomen, dat de edelstenen in Zwitserland zijn opgedoken en daar een voor de wereld uiterst gevaarlijk project moeten financieren. Bill reist af naar Zwitserland, waar hij al snel in een netelige situatie terecht komt. **Valstrik in Bern** van Helen MacInnes (Sijthoff, 21,75) is op een of andere manier een minder boeiend verhaal dan je zou verwachten van deze 'koningin van de spionageroman'. De oorspronkelijke en iets poëtischer titel is *Pray for a brave heart*. (RK)

Vreemde wereld

In tegenstelling tot wat we denken wordt de vrije Westerse wereld niet bestuurd op basis van grondwetten en democratische principes. In werkelijkheid worden we gemanipuleerd door een kleine klik machtige mannen die zelf wel uitmaakt wat goed voor ons is. Het is aan een dappere, onbezoedelde man om deze samenzwering bloot te leggen en *kalt te stellen*. Wie nu zijn vinger opsteekt en de naam van de auteur roept, heeft het mis. Het gaat om James Patterson en **Zwarte Markt** (De Boekerij, 19,90), waarin Wall Street letterlijk wordt opgeblazen door een groep Vietnamveteranen onder aanvoering van een oorlogsheld. Dat zouden nooit de echte boeven kunnen zijn, hoe veel dat er ook op lijkt. De aanvoerder is veel te nobel, maar ook verknijpt. Zijn tegenstander, een politiemann, is alleen maar nobel, hoewel hij met een vastgelopen rouwproces kampt. Gelukkig zijn er voor beide hoofdpersonen dames in de buurt die liefdevol therapeutisch werk doen. Eén van hen is echter een slang en u mag raden wie. O ja, tot slot wordt de wereld toch nog gered. (TC)

Sabotage van Edward Topol (Luitingh, 24,90) is een verhaal over de ellende die het land bezoekt dat louter door ambtenaren wordt bestuurd. De autoriteiten richten zich stevast via memo's tot hun ondergeschikten. In reactie op een heuse opstand eisen zij dat de rust binnen vierentwintig uur wordt hersteld. De ondergeschikten haasten zich te antwoorden dat het beslist zal lukken. Als de werkelijkheid dreigt tegen te vallen, wordt er een nieuw ultimatum gesteld. Een enkele keer vliegt er iemand uit, zelden vanwege incompetentie, maar meestal omdat een hoge baas indruk wil maken op een andere hoge baas. Ambtenaren zullen dit gedrag herkennen. Topol lijkt mij een ideale docent voor de Hogere Bestuurschool of zoiets. Hij heeft een scherpe blik op de eigenaardigheden van de ambtenarij.

Het boek speelt natuurlijk in Rusland. Vlak voor de officiële ingebruikneming van een Transsiberische pijpleiding gebeuren er rare dingen. De incidenten dreigen uit te groeien tot een opstand. De rol van de verteller wordt grotendeels vervuld door een aandoenlijke dienstklopper. Officier-commissaris Anna Kovina is meer mooi dan snugger, maar toch is zij het die de oorzaak van de onrust ontdekt. Zou de schrijver daarmee een diepere bedoeling hebben? (FH)

Maximaal

De tweede man van Gavin Lyall (Sijthoff, 27,50) is een nieuw avontuur van majoor Harry Maxim, een veiligheidsfunctionaris van de Britse Geheime Dienst. Het levert deze keer minder boeiende leesstof op dan zijn vorige optredens. Het verhaal komt namelijk moeizaam op gang en wordt overwoerd door allerlei weinig inzichtelijke betogen over politiek, de NAVO, het leger en de duistere activiteiten van Geheime Diensten en aanverwante organisaties.

De Amerikaanse president is aanwezig bij een rouwdienst in Westminster Abbey. Er worden drie schoten afgevuurd die het staatshoofd rakelings missen, maar wel het einde maken aan het leven van een hoge Britse ambtenaar. Was het een aanslag op de president of de ambtenaar? Zitten de Russen erachter of moeten de daders elders worden gezocht. Op deze vragen gaat Maxim hardnekkig het antwoord zoeken. Likken plaveien zijn weg en er zijn avontuurlijke uitstapjes naar Amerika en het ongezellige Oost-Duitsland noodzakelijk om het raadsel te ontsluiten. (HKo)

Voorjaar 87

Janwillem van de Wetering
Grijpstra & De Gier
The Amsterdam Cops
Engelstalige pocketeditie

Klassieke avonturenromans
H. Sienkiewicz – **Quo Vadis**
Herman Melville – **Moby Dick**
James Fenimore Cooper –
De laatste der Mohicanen
Uit de authentieke memoires van
Casanova

Donald R. Mott
Steven Spielberg en zijn films

Sam Frank
Sex in de film

Charlie Gillett
The Sound of the City
Het klassieke boek over de geschiedenis
van de popmuziek

De nieuwste recepten van Troisgros

Gault Millau Frankrijk
De belangrijkste culinaire gids

Favoriete restaurants
Uw eigen culinaire gids

Theo Joekes
Kersen in september
Roman

Yukio Mishima ea
De spannendste Japanse verhalen

A. Conan Doyle
De onbekende avonturen van
Sherlock Holmes

Alfred Hitchcock presenteert...
zijn spannendste verhalen

M.R. James
Spookverhalen

Kenneth Grahame
De wind in de wilgen
Verrukkelijk klassiek kinderboek

Charles M. Schulz
Snoopy, een eigenzinnig huisdier

Jim Davis
Uit de schatkamer van Garfield

Walt Disney
Donald Duck compleet deel 2
De drie kleine biggetjes
Baby Disney kartonboeken
Rakker
Mickey Mouse Klassiek deel 3

Loeb uitgevers
WL Boeken

Willemsparkweg 142
1071 HR Amsterdam

Achter de dijk

Berichten uit Nederland

Alle berichten uit Groot-Brittannië en Amerika geven voortdurend de indruk dat het misdaadboek daar in veel grotere getale verschijnt dan bij ons. Het aanbod van vertaalde boeken in ons land geeft maar een zeer geringe afspiegeling van dit aanbod. Grof geschat verschijnen er daar toch gauw enkele tientallen debuten per jaar en kom daar hier eens om. Vooral vrouwen ontbreken bij ons, terwijl ze in met name Engeland als schragers van het genre zijn te beschouwen. Jackie Lourens is bij ons bijna alleenheerseres en bij gebrek aan opvolging moet Willy Corsari op zeer hoge leeftijd nog actief blijven. Ina Bouman en de dames (meiden?) van Soest en Nijgh debuteerden, maar komt daar ook een vervolg op? Martine Carton schijnt inmiddels echt te zijn geëmigreerd en met schrijven te zijn opgehouden. Hoe komt het toch, terwijl Agatha Christie tienduizenden fanatieke lezeressen heeft, dat het sympathieke puzzelverhaal bij ons niet van de grond komt, om maar te zwijgen van psychologische thrillers zoals Ruth Rendell die schrijft?

*

Terwijl de vrouwen ons in de steek laten is het produkt van de andere sexe in Nederland behoorlijk up-to-date aan het raken, maar ook het aantal mannen dat misdaadboeken schrijft zou veel uitgebreider kunnen zijn en vooral debutanten die doorgaan hebben versterking nodig. Het leuke is wel dat met name er debutanten uit de journalistiek verschijnen. Zo komt Aad van de Heuvel binnenkort met een thriller en kunnen we ook rekenen op een roman van René Appel, tot voor kort de misdaadboekenrecensent van NRC/Handelsblad en ook Volkskrantjournalist Ad de Boer (niet te verwarren met EO-journalist Ad de Boer en daarom liever Adriaan de Boer genoemd) schijnt met een uitgewerkt verhaal in zijn hoofd rond te lopen waarin een uitgever is geïnteres-

seerd. De dagelijkse ervaringen van de journalist leren hem klaarblijkelijk dat er een werkelijkheid achter de werkelijkheid is, zoals ook in de misdaadroman valt te lezen. Het kan natuurlijk ook zijn dat de journalist behoefte heeft aan de verborgen realiteit, omdat hij wel wat meer van het leven wil dan steeds de feiten op tafel te leggen, zoals die voor iedereen zichtbaar zijn.

Ondanks het feit dat het gilde van misdaadschrijvers nog steeds een te kleine club is, is het terrein dat door de misdaadroman in ons land wordt bestreken veel groter geworden. De alleenheerschappij van de, veelal gemoedelijke, politiemans is vooral in de afgelopen jaren verdwenen, nadat al in de jaren zestig de hegemonie was aangetast (de alternatieve jaren zeventig verdienen een eigen analyse). Tegenwoordig hebben we avonturenromans die ver buiten ons eigen land en overzeese gebiedsdelen spelen, of juist daar gesitueerd zijn, privé-detectives, gelegenhedspeurders, spionage thrillers en boeken met misdadigers in de hoofdrol. Wat we missen en nooit hebben gehad, is de wrekende burger die het allemaal zat is geworden en boeken waarin Nazi's en Neo-Nazi's in eigen land optreden. Met al die foute Nederlanders in WO II moeten er toch bijvoorbeeld mensen rondlopen die een overwerkt verleden fictief zouden kunnen vorm geven. Maar ondanks de toegenomen verscheidenheid blijft de politieroman oppermachtig. Kampioenen van de bibliotheekuitlening waren (en blijven?) Baantjes met zijn grijze oude speurder de Cock en Van de Wetering met Grijpstra en De Gier en niet te vergeten de reumatische commissaris. Het leuke is wel dat ze aan recht en orde nauwelijks meer toekomen. De wrekende burger doemt zodoend binnenkort misschien toch nog op.

Theo Cape

Zwijnaardse stwg 6 9000 Gent

BOEKHANDEL WALRY

U KUNT ER WAT VRAGEN

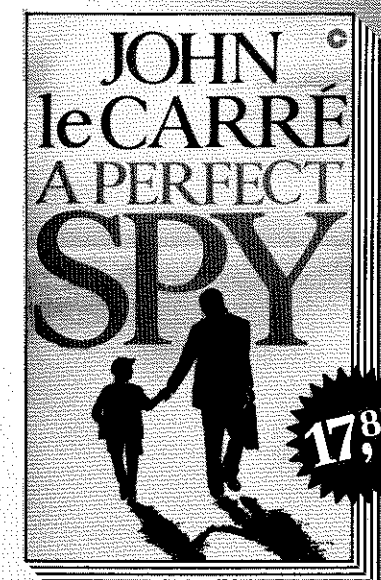
Thrillers en Detectives bij voorbeeld

tel: 091-229167

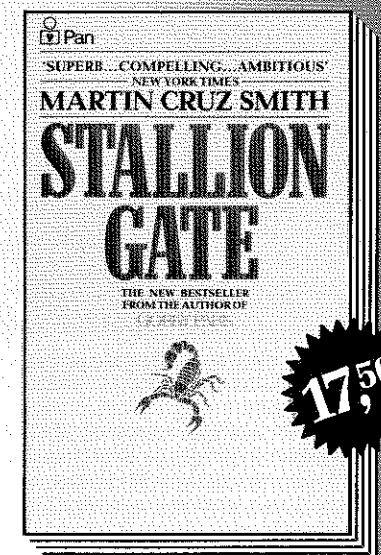
Helaas ontbreekt met ingang van dit nummer de Engelse nieuwsbrief van Jessica Mann. Ze gaat zich geheel toeleggen op schrijven en is daardoor minder op de hoogte van allerlei wetenswaardig. Hopelijk hebben we volgende keer een vervanger voor haar gevonden.

New
in paperback

At all bookstores

John le Carré's brilliant new masterwork explores the very essence of espionage itself, interweaving the gripping story of a desperate international manhunt with the compelling history of a complex and tortuous life.

'A splendid tale of intrigue and espionage at Los Alamos... a major accomplishment... an extraordinarily good novel'

The Washington Post Book World

van heinde
van verre
van d'itmar Amsterdam
Importeur/Distributeur

Ross Macdonald

Een duik in het verleden

Kenneth Millar, John Ross Macdonald, Ross Macdonald, Lew Archer: Op zoek naar een identiteit.

Op het eerste gezicht is de cast van *The Blue Hammer* redelijk te overzien. Lew Archer krijgt van Jack en Ruth Biemeyer de opdracht een gestolen schilderij op te sporen. De schepper ervan, Richard Gantry, is 25 jaar geleden met de noorderzon vertrokken. Zijn vrouw Francine beschikt slechts over een kort afscheidsbriefje waarin hij zegt elders inspiratie te willen opdoen. Al snel valt Lews verdenking op Fred Johnson die een moeizame relatie met de dochter van Jack en Ruth onderhoudt. Fred woont in een krot met zijn alcoholische vader Jerry en zijn moeder Sarah. Aan het eind van het boek zien we de personages in een heel ander daglicht. Richard Gantry is al zeven jaar voordat hij zogenaamd vertrok door zijn eveneens schilderende schijnbare halfbroer William omgebracht. William had het namelijk met Francine aangelegd, trouwde haar en nam Richard's identiteit aan.

Maar waarom dan na zeven jaar onrechtmatig huwelijksgeluk zo plotseling de plaat gepoetst? Dat kwam, omdat op een kwade dag de vroegere vriendin van William, gewapend met hun zoontje en een invalide getuige van de moord, verhaal kwam halen. De getuige, ene Jerry Johnson, was snel opgeruimd maar zijn vriendin en zoon vermoorden ging William net te ver en hij bedacht dat er weinig anders opzat dan zich onder Johnsons naam bij hen te voegen, waarna hij met steeds meer succes de rol van alcoholicus vervulde. Een detail ontbreekt nog: Richard en William zijn helemaal geen halfbroers, zelfs helemaal geen familie. Niemand anders dan Jack Biemeyer heeft William verwekt. We hebben dus, samenvattend, te maken met grootvader Jack, zoon William alias Richard alias Jerry, en klein-zoon Fred. Wij maken zo'n rare familie niet elke dag

mee, maar Lew Archer overkomt het om de haverklap. In verreweg de meeste boeken van Macdonald zijn twee gouden regels van kracht. Eén: de moord van nu heeft alles uitstaande met die van twintig jaar geleden. Twee: alle personen hebben, door familiebanden of anderszins, nauwe verwantschap met elkaar en wel op een andere manier dan de lezer en soms ook zichzelf beseffen. Een macaber voorbeeld van het tweede vinden we in *The Chill*, waarin professor Roy Bradshaw maar niet aan de vrouw kan komen en uit arren moede nog steeds bij zijn moeder woont. Zijn moeder, het mocht wat! De oude dame is in werkelijkheid Roy's echtgenote en ze heeft voor de vrijwillig ondergane metamorfose een goede reden in de vorm van twee vroeger door haar gepleegde moorden waaraan ze er in de loop van het verhaal – zie regel één – nog eens twee toevoegt.

*

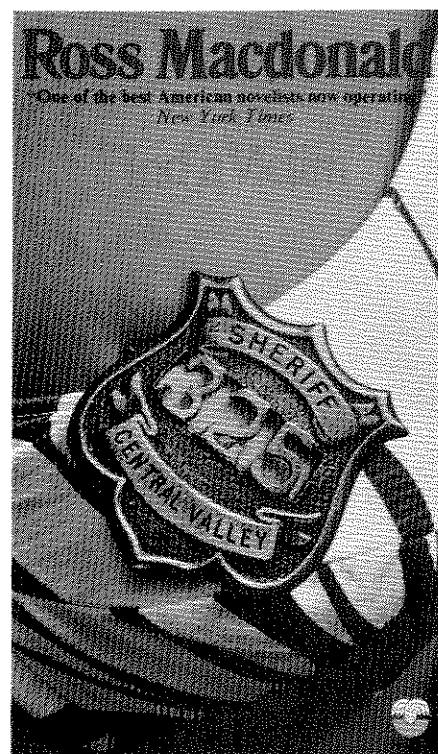
Al suggereert het bovenstaande misschien anders, Ross Macdonald wordt in vakkringen gezien als één van de pioniers van het *private eye* genre. De twee anderen zijn Dashiell Hammett en Raymond Chandler. Niet zelden wordt de als serieus bedoelde vraag opgeworpen wie van de drie de beste is. Andere populaire discussiepunten betreffen, waarin de respectieve hoofdpersonen – Lew Archer, Sam Spade en Philip Marlowe – overeenkomen dan wel verschillen, wie van de huidige generatie schrijvers de 'ware' opvolger van het drietal is, en wie in verfilmingen van Macdonalds werk Lew Archer zou moeten spelen. Ross Macdonald is de schrijversnaam van Kenneth Millar. Millar werd geboren in 1915. Hij studeerde letteren en promoveerde in 1951 aan de universiteit van Michigan (niet zomaar een universiteit) op een proefschrift dat, onder de typerende naam *The Inward Eye* aan de dichter Coleridge gewijd was. Na de oorlog legde hij zich volledig op het schrijven toe. Zijn eerste romans publiceerde hij nog onder z'n eigen naam, maar al gauw moest hij knarstandend vaststellen dat zijn Canadese vrouw Margaret Millar als schrijver hogere ogen gooide dan hijzelf. Rechtschapen en ambitieus als hij toen reeds was besloot Kenneth zich de schrijversnaam John Ross Macdonald aan te meten, zodat hij eventueel succes geheel aan eigen verdiensten zou kunnen toeschrijven. Hiermee bleek hij evenwel op het verkeerde paard gewed te hebben. De overlevering wil dat de moeder van de net in opkomst zijnde naamgenoot John D. MacDonald liefst vijf exemplaren van een roman van John Ross aanschafte in de veronderstelling dat het hier om werk van haar eigen oogappel ging. Om escalatie van dit misverstand te voorkomen schrapte Kenneth het misleidende 'John' uit zijn pseudoniem en publiceerde nadien onder de naam Ross Macdonald. Men kan zich afvragen of dit gegoochel met namen niet

tot dezelfde identiteitsproblemen heeft geleid waarmee hij zijn personages opzadelt, maar dat blijft speculatie.

Macdonald's eerste boek verscheen in 1944, zijn laatste in 1976. In deze periode schreef hij 24 romans en één bundel korte verhalen. Het begin is niet bijster indrukwekkend. *The Dark Tunnel* en *Trouble Follows Me* staan in het teken van de Tweede Wereldoorlog en behandelen Nazistische spionageactiviteiten. *The Dark Tunnel* is in zoverre interessant dat Macdonald hierin voor het eerst de persoonsverwisselingstruc toepast die later zijn handelsmerk wordt. (In *The Barbarous Coast* sneert Lew Archer zelfs: 'I should have guessed it was a sister act'). Na een dieptepsychologisch probeersel en

moet is 'een bevroren maagd die's nachts van mannen droomt en overdag de pest aan ze heeft'. Wie benieuwd is waarom Archer juist dit vak gekozen heeft, hoeft niet verder te lezen dan *The Moving Target*. Toen hij bij de politie ontslagen werd, legt hij een klant uit, geloofde hij nog dat de wereld uit goede en slechte mensen bestond. De slechten moest je pakken. Inmiddels denkt hij daar wat genuanceerder over. Iedereen heeft het kwaad in zich, en of het eruit komt hangt af van 'environment, opportunity, economic pressure, a piece of bad luck, a wrong friend'. Het belangrijkste van z'n baan, zegt hij, is het observeren van mensen en proberen hen in te schatten.

*

de Hammett imitatie *Blue City* slaat hij in 1949 hard toe met de eerste Archer-roman *The Moving Target*. Voor een debuut, als we het zo mogen noemen, is *The Moving Target* van ongekennde kwaliteit. Archer is een detective met alles erop en eraan. Hoewel pas 35 heeft hij er al een te lang leven opzitten. Bij de ontmoeting met een verlopen vriend van vroeger beseft hij met schrik dat hij zelf maar vijf jaar jonger is. Door het rode lamplicht in een hoerig ingerichte kamer wordt hij eraan herinnerd dat zijn lichaam een skelet omhult. Zijn aanblik in een barspiegel stemt hem evenmin vrolijk: 'All I got was a lean famished look like a coyote's sneer. The face had seen too many bars, too many rundown hotels and crummy love nests, too many courtrons and prisons, postmortems and police lineups, too many nerve ends showing like tortured worms'. Het ontbreekt hem trouwens überhaupt niet aan scherpe observaties. Een telefoniste die hij ont-

The Moving Target wordt gevolgd door nog 17 andere Archer-avonturen, afgewisseld door twee non-descripte tussendoortjes. Door de kenners – en ik moet het met hen eens zijn – wordt een onderscheid gemaakt tussen de vroegere en de latere Ross Macdonald. Dat heeft weinig te maken met het leven van de hoofdpersoon. Archer wordt ouder, maar minder snel dan zijn geestelijke vader. In *The Moving Target* hebben schrijver en held nog ongeveer dezelfde leeftijd, in het laatste boek, *The Blue Hammer*, is Archer 50 jaar oud terwijl Macdonald inmiddels 60 is, en daarenboven de eerste symptomen van de ziekte van Alzheimer begint te vertonen, dat wil zeggen verwardheid en vergeetachtigheid. Evenmin is Archer aan een tweede jeugd of een andersoortig nieuw leven begonnen. Hij is en blijft gescheiden, opereert nog steeds in de omgeving van Los Angeles, en zijn visie op de wereld en haar bewoners verandert niet noemenswaardig. Nee, de belangrijkste verandering vindt plaats in zijn omgeving. De onderwereld, de georganiseerde misdaad, het syndicaat of hoe men het verder wil noemen laat het plotseling afweten. Dat heeft belangrijke consequenties. In het ongeëvenaarde *The Barbarous Coast* uit 1956 wordt Archer nog zo vaak in elkaar geslagen of met de dood bedreigd dat de lezer er moedeloos van wordt. Met *The Doomsters* (1958) is dat abrupt afgelopen. De misdaden spelen zich af binnen (de vroeger ook al aanwezige) geperverteerde families, waarvan de leden het meer op elkaar dan op Lew gemunt hebben. Chantage is het sleutelwoord. Archer's werkzaamheden veranderen dan ook dienovereenkomstig. Hij vliegt, loopt en rent zich het vuur uit de sloffen, steeds weer op zoek naar nieuwe getuigen die meer licht kunnen werpen op de samenhang tussen de moord van nu en de moord van toen. Hij ergert zich nog sterker dan voorheen aan de verdorven mensheid en steekt dat niet onder stoelen of banken. Archer is een handelsreiziger in moraliteit geworden. De critici geven in meerderheid de voorkeur aan deze latere Macdonald. Ik kan hen daarin geen gelijk geven. Zeker, Macdonald's observaties

worden door de jaren heen steeds scherper. In *The Blue Hammer* zitten, Alzheimer of niet, enkele schitterende passages. Zo deelt Archer op Reviaanse wijze aan iemand mee dat er een hoop gezinnen zijn wier leden in verschillende steden zouden moeten wonen en hooguit één keer per jaar zouden mogen corresponderen, waarbij ze er nog het beste aan zouden doen als ze vergaten de brief te posten. Ook de metaforen worden er alleen maar beter op: 'Like a blind date trying to make conversation Mrs Biemeyer said, "This is a strange world we live in nowadays"'. Maar de nadelen overtreffen de literaire meerwaarde. Een detective is niet alleen maar een maatschappelijk werker. Hij moet, zoals Archer in *The Moving Target* (en collega Marlowe vóór hem) kunnen besluiten dat drie keer vluchten op een dag net één keer teveel is. Natuurlijk is het gevolg dat hij tegen de vlakke gaat en, aan handen en voeten gebonden, uit een kortsdroom ontwaakt. Dat is het risico van het vak. Naar de sociale academie kunnen we allemaal. Ik zou ter vergelijking, van de vroege Macdonald *The Moving Target*, *Find a Victim* en *The Barbarous Coast* willen adviseren, en van het latere werk *The Chill*, *The Far Side of the Dollar* (beide gehonoreerd met de 'Dagger Award', respectievelijk in zilver en goud) en *The Blue Hammer*. Helaas, ik heb makkelijk praten. Bij Bantam zowel als bij het Engelse Fontana is er op dit moment geen enkele Macdonald-roman leverbaar. De boeken worden simpelweg te weinig verkocht. Dat is vreemd. Het heeft een tijd geduurd voordat Macdonald bij het spreekwoordelijke bredere publiek bekend raakte. Opvallend genoeg verschenen er nogal wat herdrukken in de periode 1966-1968. Waarschijnlijk was dat een spin-off van de verfilming van *The Moving Target*, Harper, met Paul Newman als een wat te losbollige Lew Archer. Het grote geld stroomde echter pas binnen na de verschijning van *The Goodbye Look* in 1969. Niets nieuws onder de zon, lijkt mij, maar het publiek liep storm, evenals op het daaropvolgende *The Underground Man* (1971). Dit resulteerde in herdrukken van bijna al zijn romans. In 1972 waren in de Bantamreeks 17 delen verkrijgbaar. Hoe is dan de zo spectaculair teruggelopen belangstelling te verklaren? Ik weet het niet. Het is aan een gedragswetenschapper of een letterkundige hierop te promoveren, en dat zal ook zeker gebeuren. Kenneth Millar heeft zelf de verloedering in ieder geval niet ten volle hoeven meemaken. Alzheimer velde hem op 11 juli 1983.

Hans Knechtmans

De illustratie bij dit artikel is afkomstig van de omslag van 'On crime writing', twee essays van Ross Macdonald, uitgegeven in 1973 bij Capra Press in Santa Barbara, USA. De foto is van Tim Crawford, de tekening van Kathleen MacIntosh.

ouw. Doel: huwelijk. Br. o. nr. 172-21699 bur. v.d. blad.

e. sportieve vr. 28, ongebr., linksdenkende ca. 28-35 jr. om gezellig uit te gaan. Randstad. nr. 172-217.

e vrouw 30, af actieve me o. om vrije door te br zeilen uitgaan en om te nmen een kook/eetgroep (1x p.w.) Br. o. nr. 172-21684 bur.

je vrouw, 40 m zoekt vol Jc nageslacht. 21465 bur. v.d.

iedame, 28 jr., licht ge- licapt, zkt kennism. met tot 35 jr., voor warmte en p. Prov. ZH. Br.m foto o. 72-21449 bur. v.d. blad.

eman, 30+, biedt zich als zaaddonor. Br. o. nr. 1154 bur. v.d. blad.

eman (31 jr) zoekt een gezellige vrouw. 10-4131523.

eman 37 jaar zoekt een andere vriendin. Br. o. nr.

man, 48 jr. kl. handicap, goed karakter, goede baan, (soc. sekt.), wil graag verder gaan, met alleenstaande dame, 40-50 jr., die ook houdt van die- ren, tuin, en eerlijk zijn voor elkaar. Lees niet alleen, maar schrijf s.v.p. U ontv. discr.

21539 bur. v.d. blad.

Niet onknappe j.man, 31 jr., met goede baan en eigen huis, z.k.m. j.vrouw om goede relatie op te bouwen. Alle ser. br., 't liefst met pasfoto, wor- den beantw. Friesland e.o. Br.

R.K. priester zoekt weduwe, ± 55 jaar, die zich nuttig wil maken in parochie/pastorie. Br. o. nr. 172-21413 v.d. blad.

Rommelige j. vr., 23, zoekt

HBO, pittige baan, trus bestendig, humor, dol o deren, warm, kan luis kritisch, rechtvaardig e recht. Hobby's: doe sport, natuurgn strand, muziek, theate men winkelen, astrologi

en daart foto en/of antw. Br. o. nr. v.d. bla

r., 44, gev. mor, zkt. aardige en int vriendjes om uit te ert, museum o. nr. 172- lad.

n) zoekt vrij- ade vijftiger 72-21591 v.d.

blond, zoek goed uitzende man tot 45 voor langd. (latre-

ROTTERDAM e.o. Gewoon een aardige ionden (44) die

Nette heer, vijftiger, Prot. Chr., gezond, goede betrekking, eigen huis, zkt. langs deze weg lieve vr. tot 45 jr. om samen eenzaamheid op te lossen. Br.o.nr. 297-10313 bur. v.d. blad

Kennismaking Gezocht

Kort verhaal door Frans Mazet

lin voor reis te liets door z w. Duitsland aankomende zo- mer. Intert 21493 bur.

Man, 35, ac, lang en slank wil relatie met vrouw. Br. o. nr. 172-21508 bur. v.d. blad.

Man, 36 jr., nogal slordig, houdt van poezen en fietsen, niet zo van honden en kinde- ren, zoekt vrolijke, intelligente vriendin. Brieven, graag met foto, onder nummer 172-

evenw., ongebr., exotische le- rares (42) elkaar nog steeds

vrijheid en respect voor elk(aar) erg belangrijk zijn. is er beter mst. Als jij, dezelfde ge-

21484 bur. v.d. blad.

Onverbeterlijke estheet, 31, aantr., geb. maar vrij, zkt. in A'dam muzikante, met tem- perament en verstand, die een (tweede) viool begeert voor wederz. insp. omgang. Br. o. nr. 172-21448 v.d. blad.

voelens/ideeen hebt, reageer dan en laat je niet afschrikken door HBO, eigen huis en vas- te baan. Br. o. nr. 172-21553 bur. v.d. blad.

Rustige jongeman zoekt vriendschap en vertrouwen bij lesbisch meisje. Geen sex. Br. o. nr. 172-21487 v.d. blad.

Landelijk Verband va- gen voor homoseksueel sen ± 50 gespreksgr over het hele land ver Belangstelling? Bel Frai 4198301, Harry 08385 Henk 05750-29721 of 040-457180

STICHTING

Amsterdam, 29 november

Geachte Heer,

Naar aanleiding van uw advertentie schrijf ik u deze brief. Eerst wil ik u iets over mezelf vertellen. Ik ben een vrouw van 29 jaar en tamelijk mollig en volgens mij wel aantrekkelijk (zie foto). Ik houd veel van de natuur en van autorijden. Ik werk op een kantoor en houd ook van uitgaan. Ik hoop dat u nu genoeg weet en dat u mij snel terugschrijft.

Mia van Leek, Postbus 1217, Amsterdam

Amsterdam, 12 december

Geachte heer Mulder,

Wat een lange brief schreef u mij, en wat een keurig hand- schrift. Als ik alles zo lees, lijkt u mij een heel aardige, fijne man en netjes en precies. Net de man die ik zoek. Ik bedoel dat u mij aanspreekt en uw mooie tuin met die rotsblokken en zo. Alleen weet ik nou nog niet wat uw beroep is, maar dat komt natuurlijk de volgende keer wel. Nee natuurlijk ben ik niet getrouwd, anders zou ik u toch niet schrijven? Die postbus heb ik voor de privacy. Niet iedereen hoeft toch te weten wat ik doe? Het lijkt me leuk om met u kennis te maken in een leuk intiem restaurant met kaarslicht en mooie muziek. Eten geeft iets feestelijks, ja toch?

Mia

Amsterdam, 18 januari

Lieve Jacob,

Wat een prachtige ontmoeting was dat zo vlak in het nieuwe jaar. Je vond het toch ook leuk dat ik een ander restaurant had uitgezocht. Het was natuurlijk wel wat duurder, maar het was dan ook klasse. Dat vond jij toch ook? Wat ben ik blij dat ik jou heb leren kennen. Ik hoor de hele dag nog je kalme stem en dan zie ik je lieve ogen voor me. Ik weet dat je het niet erg vond dat we buiten het restaurant afscheid hebben genomen en dat ik je me niet thuis heb laten brengen. Ik vind dat je alles moet laten groeien tussen ons. Hoe vaak zie je niet dat mensen te hard van stapel lopen? Het was wel verva- lend dat we door die vent werden gestoord, die oude man die meende dat hij mij kende. Hij was maar niet weg te slaan en hij begon ongepast te worden. Gelukkig dat de ober ingreep. Dat zit gewoon bij de prijs in zo'n restaurant inbegrepen. Wat leuk dat jij ook op kantoor zit en wat kan je leuk vertellen over je baan als boekhouder. Het is natuurlijk interessant werk met al die cijfers en verantwoordelijk natuurlijk ook. Ik ben zo benieuwd naar het cadeautje dat je me hebt beloofd. Misschien kan je het me beter zelf laten kopen en dan stuur je maar gewoon een postcheque naar mijn adres. Volgende keer laat ik dan mijn lieve Jacob zien wat het is geworden.

Je vriendin Mia

Amsterdam, 25 januari

Lieve Jacob,

Hier is weer een brief van je vriendin. Ik heb je cheque gekre- gen, maar weet je dat ik dacht dat ik er iets meer van zou kunnen doen. Voor wat ik in gedachten heb en als jij eraan zou denken zou je gaan blozen, heb ik toch wel twee of drie keer zo veel nodig. Ik help je een beetje om te raden, het is iets om aan te trekken dat jij alleen mag zien. Weet je, ik heb een belangrijk besluit genomen. Ik heb mijn baan opgezegd en dat komt door jou of eigenlijk door onze liefde. Die chef waar ik je over vertelde bij ons eten die bleef maar vragen of ik met hem wilde uitgaan. Nou en ik wou niet dat er iets tussen jou en mij kwam te staan. Je zult begrijpen dat ik dan een beetje moeilijk zit en dat cadeautje zou me wel opfleuren. Ander werk zoek ik natuurlijk wel, maar waar vind je dat 1-2-3? Ik ben wel eens bang dat ik zal afvallen van de zorg, maar dat zou jij toch niet willen Jacob?

Een kusje van je vriendin Mia

ik, die ook houd van de- v. tuin, en eerlijk zijn voor jaar. Lees niet alleen, maar hrijf s.v.p. U ontv. discr. tw. Br. o. nr. 172-21642 bur. v.d. blad. in, 30-er, 181 m, 70 kg, bl. d/zn, speelt rug met toys en. Zou graag met homo bi-man/jongen van zelfde of jinger willen spelen, die asl een goed lijf, ook ede zn heeft en gevoel or humor. Omg A'dam/ recht. Br. m. foto (o.e.) o. 172-21563 bur. v.d. blad. in (31-1-69-57) zoekt gezet- voor reis te liets door z w. rtsland: aankomende zo- x. interesse? Br. o. nr. 172- 493 bur. v.d. blad. in, 35, ac, lang en slank wil ahe met vrouw. Br. o. nr.	relatie op te bouwen. Alle ser. br., 't liefst met pasfoto, wor- den beantw. Friesland e.o. Br. o. nr. 172-21666 bur. v.d. blad. Nw. lente: nw. liefde, ik zelfst. werkende vr. (hbo) 31 jr. m. zoon (3); beken goed - opend. - goedachs- blond, zoek goed uitzende man tot 45 voor langd. (latre- latie, m/o vh land) Br. o. nr. 172-21578 bur. v.d. blad. Omdat ik evenw., ongebr., fije ne vent, niet roker, ac, HBO of gelijkw. niveau + goede maatsch. pos. en ik symp. evenw., ongebr., exotische le- rares (42) elkaar nog steeds niet ontmoet hebben, zouden wij het lange deze weg kun- nen proberen. Br. o. nr. 172- 21484 bur. v.d. blad.	maken in parochie/pas- Br. o. nr. 172-21413 v.d. Rommelige j. vr., 23, leuke, intelligente, sport- man, 25-30, die net als i eenzaam s. maar gewo- ware nog niet heeft g- den. Br. o. nr. 172-21525 v.d. blad. ROTTERDAM e.o. Ge- een aardige jongen (44 van een schuld. soheic komen is, en het aheer maar daar niet echt gel mee is, zoekt masje on nieuwe relatie op te bo- waarin vriendschap, wa- vrijheid en respect voor elk(aar) erg belangrijk. Vanuit die basis is er zicht op toekomst. A- vrouw (30-40 jr.) dezelfde voelens/ideeen hebt, re- vdan en laat je niet afschri-
--	---	--

Amsterdam, 18 februari

Lieve Jacob,

Wat lijkt het alsof we elkaar al jaren kennen. Weet je dat ik het leven zonder jou niet meer kan voorstellen. Eerlijk gezegd was ik een beetje verbaasd dat je zo'n hartstochtelijke man kan zijn, op het ongeremde af. Ik bedoel je lijkt zo kalm en bedaard. Maar zeggen ze ook niet dat kalme waters diepe gronden heb- ben? Nou, bij jou klopt dat in ieder geval. Ik vond het zo'n verdrietig verhaal over je vrouw die geen kinderen kon krijgen en over haar lange ziekbed, voordat je afscheid van haar nam. Ik leefde helemaal met je mee. Weet je dat mijn moeder ook ernstig ziek is geworden. Zo helemaal onverwacht en nou woont ze ook nog helemaal in Australië. Haar tweede man heeft me gebeld of ik niet kan komen. Dat wil ik natuurlijk wel, al kost het wel een hoop geld zo'n reis. Je weet dat ik mijn baan ben kwijtgeraakt en nu zeggen ze bij de WW ook nog dat een uitkering helemaal niet zeker is. Oh, Jacob, gelukkig dat ik een vriend heb zoals jij. Ik blijf niet lang weg, maar tienduizend zal het toch gauw allemaal gaan kosten. De reis alleen al kost een vermogen en met mijn kleren moet ik erop rekenen dat het wel een begrafenis kan worden. Wat zal het fijn zijn om weer terug hier te komen en te weten dat ik dan nooit meer van je weg zal hoeven.

1000 kusjes van jouw eigen Mia

Amsterdam, 10 maart

Lieveing,

Ik ben er weer lieveling. Wat miste ik je daar in Australië en het was zo ellendig daar dat ik je niet heb willen schrijven. We hebben mijn moeder weg moeten brengen, maar gelukkig kon ik steeds aan onze toekomst denken. Het zal je verrassen, maar overmorgen sta ik voor je neus. Dan kan ik ook eens zien hoe je woont en hoe onze toekomst er verder uit kan zien. tot gauw,

Je Mia

Amsterdam, 24 maart

Lieve man,

Neem me het niet kwalijk, maar zo noem ik je af en toe in het geheim als ik aan ons beidjes denk. Ik word dan helemaal warm en rood en ben blij dat niemand het ziet, ook jij niet! Nu heb ik dus gezien hoe je woont en ik moet zeggen dat het een beetje tegenviel. Maar het was natuurlijk heel lief van je dat je al die bloemen had neergezet, echt iets voor mijn Jacob. Maar moet je luisteren, ik heb een veel beter idee. Waarom kom je niet in Amsterdam wonen, bij mij. Ik bedoel waarom verkoop je je huis niet en dan kopen we samen een nieuw. Je herinneringen daar, aan je overleden vrouw die zijn natuurlijk ook niet leuk en zag je hoe de burens naar me stonden te gluren. Ik zoek hier wel een leuke flat in een nette buurt. Wat wou je trouwens veel weten over Australië. Het leek net alsof je niet wou geloven dat ik er was geweest. Natuurlijk heb ik nog wat van het geld over. Ik wou het maar op de bank zetten voor ons nieuwe huis. Je zat me natuurlijk een beetje te plagen. Ik ga toch niet iets verzinnen over mijn moeder, ook al waren we nooit zo goed met elkaar. Pas maar op mannetje met zulke gedachten, anders vind ik jou niet lief meer. Oh, wat houd ik toch van mijn malle Jacob.

Veel liefs van jouw Mia

Amsterdam, 10 april

Jacob,

Je hoeft me niet meer te schrijven, want ik gooi al je brieven toch weg zonder ze te lezen. Het blijkt nu dat je niets in onze toekomst ziet, want je wil niet met mij een flat in Amsterdam kopen. Je was alleen maar op een avontuurtje uit. Ik had het kunnen weten. Het is altijd hetzelfde liedje, mannen denken alleen maar aan hun pleziertje en als dat achter de rug is nemen ze je in de maling. Achter jou had ik dat niet gezocht, maar je vergist je altijd weer. Ik geef je nog een kans om te bewijzen dat ik me niet in je vergist heb en dat het leven niet waardeloos voor me is geworden. Schrijf je volgende brief in een andere kleur envelop. Dan weet

ik dat je alles nog serieus neemt en dan, maar alleen dan, maak ik je brief open.

Mia

Amsterdam, 21 april

Mijn lieve Jacob,

Wat ben ik blij dat ik me niet in jou vergist heb! Gelukkig kunnen we toch samen verder plannen maken en elkaar weer zien. En dat je zelfs al een koper voor je huis hebt gevonden. Weet je dat ik zo verdrietig ben geweest de laatste tijd. Mijn ogen zijn nog rood van het huilen. Ik zou me bijna niet aan je durven vertonen. Het rare was dat ik juist droomde dat wij samen in onze flat woonden en dan werd ik zo gelukkig wakker en nou is het nog waar ook.

Ik heb je al het nummer van de bankrekening gegeven waar de rest van dat geld van Australië op staat. Misschien heb jij je handtekening al naar de bank gestuurd. Dan is die rekening van ons allebei. Die eigenaar waar ik het toen over had, wil een groot bedrag buiten de notaris om en die wil zien dat we geld hebben. Ik kan hem overtuigen als ik een afschrift kan laten zien van onze rekening waar jij dat geld dan op hebt gestort. Zo hebben we samen ook nog een voordeeltje, want het scheelt allemaal kosten bij de notaris. Maar we moeten wel snel zijn, anders pikt een ander het voor onze neus weg. Zaterdag lopen

we er even langs, dan kan je zien dat het echt een nette buurt is en dan kunnen we afspreken wanneer we het van binnen kunnen gaan zien.

Ik houd zo veel van je,

Mia

Amsterdam, 6 mei

Jacob,

Met een bloedend hart schrijf ik je deze brief. Ik heb nachten liggen denken, maar ik durf het toch niet aan met je. Samen in een huis dat wordt toch nooit wat, daarom heb ik je die zaterdag ook niet naar mijn huis meegenomen. Ik dacht dat jij het wel romantisch zou vinden in een hotelletje en in plaats daarvan begon je maar aan te houden dat je mijn flatje wou zien. Nou flatje, het is maar een gewoon klein bovenhuis en de buurt is ook niet je dat. Maar jij dacht maar dat ik je beduvelde. Dat is geen basis om met elkaar verder te gaan.

Ik kon er niet langer tegen en misschien ga ik eerst wel een lange reis maken om overal weer overheen te komen. Onze gezamenlijke rekening heb ik opgeheven en eerlijk Jacob als ik geld over heb van mijn reis, geef ik dat aan je terug. Maar denk je echt dat geld gelukkig maakt?

Mia van Leek

© Frans Mazet

Made in UK & USA

Huh, peerd!

Ik had niet gedacht dat er naast Dick Francis plaats was voor een tweede 'paardenman'. Stephen Dobyns, een dichter die ook detectives schrijft, lijkt de beperkte ruimte echter goed te benutten. **Sarotoga Headhunter** (Penguin, NL, 11,60) schijnt al weer het derde boek te zijn met Charlie Bradshaw in de hoofdrol. Charlie heeft bij de politie gewerkt en daarna iets op een renbaan gedaan. Het heeft hem niet meegezeten en daarom is hij voor zichzelf begonnen. Hij is een vroegoude privé-detective die aan alle verwachtingen beantwoordt en zelfs meer dan dat. Beurteilungen wordt hij misbruikt door een oude kennis, zijn partner en zijn moeder. Kan zo'n schlemiel echt bestaan? En als hij bestaat, hoe kan hij dan ineens spijkerhard worden als zijn werk dat vraagt? Toch is dit een acceptabel boek. Het heeft vaart en er zitten prachtige scènes in. Vooral om de ondervraging van een acrobate die op de rug van een paard om Charlie heen draait, heb ik erg gelachen. Charlie rijdt een groot deel van het boek rond in een melkkar. Op het verzoek van een vriend om zijn wijk waar te nemen, kon hij natuurlijk niet nee zeggen. Met die kar wordt er heel wat afgejakkerd, waardoor er in dit boek net zo veel melk als bloed vloeit. (FH)

Wij herdenken...

Uitgevers vieren de vijftigste sterfdag van een beroemde schrijver met ongeveinsde vreugde. Het vervallen van de auteursrechten belooft hen een gouden toekomst. Als een schrijver 50 jaar na zijn dood nog verkocht wordt, zal hij tot in lengte van dagen verkocht worden. De planning voor volgende herdenkingen kan klaar gelegd worden.

Een slimmerik is zo op het idee gekomen om te herdenken dat Sherlock Holmes 100 jaar 'bij de zaak is'. In 1887 verscheen hij voor het eerst in **A study in scarlet**. Daarna loste de arrogante heer Holmes nog 59 zaken op alvorens zich terug te trekken.

Van Arthur Conan Doyle gaat het verhaal dat hij na verloop van tijd een beetje de pest kreeg aan Holmes. Alleen voor veel geld was hij nog te bewegen om zijn detective op te laten treden. Het zal wel waar zijn, maar het is de vraag of je die afkeer letterlijk moet nemen. Zo beklagen TV-beroemdheden zich ook vaak over het feit dat ze op straat herkend worden. Maar het huis is te klein als het niet zou gebeuren. De overweldigende belangstelling voor Sherlock Holmes irriteerde de schrijver toch bij tijd en wijle, hij vond dat zijn andere werk meer aandacht verdiende. Laatst kocht ik in Londen voor drie pond een bundel met alle andere verhalen van Conan Doyle. Van die aankoop heb ik geen cent spijt gehad. Ook zonder Holmes kon deze schrijver leuke verhalen schrijven. De verhalen met boksers, pira-

ten en dokters in de hoofdrol zijn meestal wat korter dan die met Holmes, maar ze zijn net zo spannend en eindigen ook vaak heel verrassend. Misschien ligt deze bundel van 1200 pagina's binnenkort wel bij de Slegte of zo.

Bantam brengt bij deze gelegenheid alles met Sherlock Holmes in twee mooie, handzame delen. Het voordeel van de splitsing in twee banden is dat je ze in een gewone tas kunt stoppen. Als alles in één band wordt geperst heb je een valies nodig. (Bantam, VD, 19,75). Auteur Loren D. Estleman zingt in het voorwoord als extraatje een lofzang op Dr. Watson. Wie de Engelse taal niet machtig is kan zich te goed doen aan de banden die Loeb uitgaf. Op aanwijzing van de hoofdredacteur heb ik nageteld of Loeb niets vergeten heeft. Ik kan u gerust stellen. Weliswaar ontbreekt in de index één titel, maar **Het gele gezicht** staat wel afgedrukt in de tekst.

Tot slot: laat u door alle onzin die geschreven wordt over Sherlock Holmes niet weerhouden de verhalen te lezen. Ze zijn echt de moeite waard! (FH)

Gelukkig in de liefde

The eight commandment van Lawrence Sanders (Berkeley, VD, 15,65) is een aardig, op luchtige toon geschreven verhaal

met een sterk humoristische inslag rondom de verdwijning van een buitengewoon kostbare oude munt. Hoofdpersoon is Mary Lou Bateson, een lange, dunne pierlala, wier lengte haar in staat heeft gesteld een uitmuntend basketbalster te worden. Dat heeft haar de bijnaam Plons opgeleverd (ze plonst de bal in de basket). Als muntdeskundige werkt ze bij een groot, respectabel veilinghuis. Uit een te veilen muntcollectie verdwijnt dan de extra kostbare munt, helaas op het moment dat het veilinghuis er al verantwoordelijk voor is. Plons wordt door haar baas op onbetaald nonactief gesteld en ze werpt zich dan op als privé-detective om zo haar baan terug te krijgen. De verdachten behoren allen tot dezelfde familie, maar het is nog een hele klus om de dader er tussenuit te plukken. Voor het zover is, zijn er enkele mensenlevens te betreuren en boekt Plons op het terrein van de liefde een paar zeer bevredigende successen. (Hko)

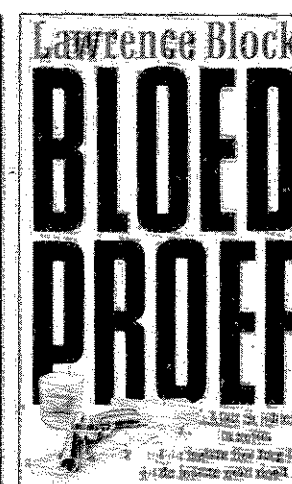
Een jaar na zijn bekende *The Second Deadly Sin* kwam van Lawrence Sanders **The Dream Lover** (Berkley, VD, 15,65) uit onder het pseudoniem Mark Upton. Nu is het als pocket verschenen onder zijn eigen naam. Het verhaal speelt zich af te Hollywood in 1927, de tijd waarin het effect van de geluidsfilm nog betwijfeld werd. Centraal in het verhaal staat Eli Hebron, president van Magna Pictures. Alles gaat goed in de droomverkopende studio, totdat Eli voorgesteld wordt aan een aantrekkelijke zwartharige dame. Behalve dat hij van haar een grote ster wil maken, wordt hij natuurlijk ook tot over zijn oren verliefd en wel zo erg dat hij niet

THRILLERS VAN LUITINGH

Ray Bradbury DE DOOD IS EEN EENZAAM AVONTUUR

Een rechercheur en een jonge auteur onderzoeken een moord. Meesterverteller Ray Bradbury schreef een opmerkelijk eerbetoon aan Dashiell Hammett en Raymond Chandler.
Een thriller voor fijnproevers! f 24,90

Lawrence Sanders BLOEDPROEF

Ex-politieman en bourbonliefhebber Matt Scudder baant zich een weg door nachtelijk Manhattan. Een thriller in de stijl van de allergrootsten!
f 24,90

L UITGEVERIJ LUITINGH

In de boekhandel

S I G N A L E M E N T

Thrillers & Detectives verschijnt 5 maal per jaar, in januari, maart, juni, september en november. Een jaarabonnement kost f. 19,90, over te maken op postgiro 5013940 tnv Verzendboekhuis De Thriller te Amsterdam. Het abonnement gaat dan met het eerstvolgende nummer in.

Voor België kost een abonnement 425 BFr. (incl. porto). Betaling dient vooraf te geschieden op PCR 000-0592006-15 tnv Boekhandel Walry, Zwijnaardse steenweg 6, 9000 Gent. Via deze boekhandel zijn ook losse nrs. te koop voor 85 BFr. (excl. porto).

Voorgaande nrs. zijn te verkrijgen door overmaking van f. 5,- per nr. (incl. porto). Sommige nrs. zijn uitsluitend als fotokopie te leveren. Geef aan als men dat niet wenst.

Een abonnement dient vooruit te worden betaald. Maak hiervoor zoveel mogelijk gebruik van de toegezonden acceptgiro. Het zenden van een aparte rekening en van aanmaningen brengt extra kosten met zich mee.

Op diverse plaatsen in Nederland is Thrillers & Detectives los te koop. De prijs per nummer wordt door de wederverkoper vastgesteld met een minimum van f. 4,75.

Aan dit nummer werkten mee: Marianne Bernard, Martijn Daalder, Frits Hoorweg, Hans Knegtman, Roselie Kommers, Hans Kooijman, Katharina Kouwenhoven, Ed Schilders, Gert-Jan Thomassen, Bert Vuijsje, Wim Voster en Rob van 't Wel.

Eindredactie: Theo Capel
Vormgeving: Steye Raviez
Grafische Verzorging: GCA Drukkerwerk
VD: importeur van Ditmar
NL: importeur Nilsson & Lamm

Alle correspondentie te richten aan: Thrillers & Detectives, Nic. Maesstraat 139 hs, 1071 PX Amsterdam. Tel. 020-764970.

in de gaten heeft dat er een complot tegen hem gesmeed wordt, waarin de lieflijke jongedame een hoofdrol heeft. Lawrence Sanders geeft een aardig beeld van Hollywood ten tijde van de stomme film, ook toen al was het leven keihard, te hard voor een dromer als Eli Hebron. Een aardig verhaal met een verrassend slot. (RK)

Tales of The Wolf van Lawrence Sanders (Avon, VD, 15,65) bevat 13 korte verhalen met Wolf Lannihan in de hoofdrol. Hij werkt bij The Triple I, een verzekeringsmaatschappij waarvoor hij ingediende schadeclaims natrekt. Dat niet iedereen zijn spoorwerk op prijs stelt merkt hij al in het eerste verhaal met de mooie titel *'Manhattan after Dark'*. Wolf is op zoek naar de juwelen van een zeer aantrekkelijke dame. Hij vindt ze, maar houdt er wel 15 hechtingen in zijn arm en een gebroken *'schozz'* ('gok') aan over. In *'The Rogue Man'* heeft hij de onplezierige taak de gangen van zijn collega na te gaan en in *'The Case of the Purloined Princess'* gaat het om gestolen boten. Ondanks de weinig opwindende gegevens in de verzekeringsdossiers, leest deze verzameling puzzels lekker weg. (RK)

Druk dat het er was

Benny Cooperman is een Joodse privé-detective uit het Canadese plaatsje Grantham, dichtbij de Niagara Water-vallen. Zijn werkterrein beslaat het grensgebied tussen Canada en de V.S. rond het Grote Meren-gebied. De Coopermanverhalen kenmerken zich door een rijke en goed verzorgde cast (je vraagt je af hoe Cooperman al die mensen uit elkaar kan houden). Dat haalt de vaart nogal uit het verhaal en aan het eind van **Murder on Location** (Penguin, NL, 11,60) laat auteur Howard Engel zijn hoofdpersoon er even goed voor gaan zitten om aan de politie uit te leggen hoe het allemaal in elkaar stak. Cooperman zocht naar een verdwenen meisje dat – zo blijkt later – op jacht was naar een rolletje in een film die onder leiding van een beroemd regisseur in Niagara Falls wordt opgenomen. Het meisje wordt snel gevonden, maar de eerste moord is dan al gepleegd en Cooperman die in korte tijd kind aan huis is bij alle filmsterren, ontfaamt stukje bij beetje het ware verhaal. Cooperman houdt van drukte, om zich heen. Ook in **Murder sees the light** (Penguin, NL, 11,60) ziet hij kans zich bij tientallen personen geliefd en gehaat te maken. Het verhaal speelt in en rond een meertje ergens in de wildernis, waar veel toeristen rondhangen. Vanuit een zomerhuisje houdt Cooperman een schatrijke evangelist in de gaten die in Canada is ondergedoken in afwachting van een belastinguitspraak van het Amerikaanse Hooggerechtshof. Dat lijkt een redelijk overzichtelijk karweitje, maar als het eerste lijk komt bovendrijven, blijkt het

meertje een lange geschiedenis te hebben. Hoewel overvol, zijn de Coopermanverhalen leuk, gezellig en spannend. (GJT)

All the way

In 1979 dook hij meen ik voor het eerst op in zijn fictieve gestalte: Ernest Hemingway. Samen met F. Scott Fitzgerald vormde hij het detectivebureau Rhino Ritz om de door Japanse terroristen ontvoerde Gertrude Stein en Alice B. Toklas te bevrijden. Sindsdien is hij, na Humphrey Bogart en Marilyn Monroe de meest gevraagde dode Amerikaan voor gastrollen in het leven van de literatuur. Bill Granger heeft geprobeerd om in zijn twaalfde misdaadroman een variant aan deze fictieve Hemingway-cultus toe te voegen en is daarin behoorlijk geslaagd. **Hemingway's Notebook** (Warner, VD, 17,85) is de titel en tevens het object waaromheen de spanning is opgebouwd. Het is een boek in cijfercode, werd door Hemingway geschreven tijdens zijn laatste levensdagen op Cuba, en bevat informatie die aantrekkelijk genoeg schijnt te zijn voor alle inlichtingendiensten ter wereld om een reeks ingewikkelde complotten op te zetten. Een en ander speelt zich af op een door die spionagediensten beheerst eiland in Midden-Amerika waar behalve de man met Hemingways laatste boek ook een zekere Cain in actie komt, Flaubert kippen houdt, en de rebellenleider Manet heet. Hoofdpersoon is een oude bekende van de Granger-fans: de November Man. Die was dood, dachten we, maar net als in de literatuur is in de spionage niets zeker: ook hij komt tot leven. Heel aardig is Grangers vondt voor de intrige: de November Man moet weer verdwijnen en doet dat zodanig dat met zijn verdwijning zijn grootste vijand het hardst getroffen wordt. (ES)

Geld plenty

Stone 588 van Gerald Browne is een bijzonder merkwaardig werkje, en dat is het (Berkley, VD, 15,65). Ruim de helft van het dikke boek gaat over de weinig opwindende beschrijving van het leven van de Newyorkse diamantairsfamilie Springer, vooral over de firmant Edwin Springer en zijn vriendin Audrey. Deze dame is de stiefdochter van een onmetelijke rijke Amerikaanse, die ook uitvoerig wordt geportretteerd. Halverwege komt er dan meer actie. Een edelsteen van onnaspeurlijke samenstelling en herkomst blijkt elke ongeneeslijke ziekte (hartkwalen, kanker, geestesziekte) in een dag te kunnen laten verdwijnen. De zoon van Edwin uit een eerder huwelijk blijkt beenkanker te hebben, maar dan is de steen juist gestolen. Het ligt voor de hand dat men hem graag wil terugvinden en dat levert gelijk de climax in het eerder overrustige verhaalje dat nu tamelijk bloedig en vol

geweld naar zijn einde loopt. Omdat het allemaal redelijk goed geschreven is, is het vreemde verhaal toch gemakkelijk te savoreren. Alhoewel het smullen dus tegenvalt. (WV)

The money stores van de Engelse auteur Ian St. James (Fontana, VD, 1750) is zeker geen onverdienlijk werk. Een jonge, snel opgang makende bankier Mike Townsend wordt door een geheimzinnige financier benaderd voor een partnership in een financieringsmaatschappij. Na enige tijd vervoegt zich de Griek Pepalosich zich bij hen met een geheim doch uitermate winstgevend project en daarmee raken de poppen aan het dansen. De vriendin van Mike blijkt in relatie met de Griek en de financier te staan en hij wordt geleidelijk aan en mede door chantage meer en meer over de streep van het acceptabele geduwd. Het geheel is een uitermate goed geconstrueerd verhaal, knap geschreven en met een climax die er niet om liegt. Voor Mike en zijn secretaresse die hem achteraf meer waard is dan zijn vriendin loopt het allemaal nog min of meer redelijk af. Voor de rest van de hoofdpersonen van dit smakelijke werkje kan dat beslist niet worden gezegd. (WV)

Kent u Hitler?

In **The seventh secret** wordt een afgeklonven thema weer eens nieuw leven ingeblazen door auteur Irving Wallace (Signet, VD, 17,85). Een bekend Brits historicus is bezig een biografie van Hitler te schrijven die op dit gebied het laatste woord moet zijn. Als hij bijna klaar is, krijgt hij van een Berlijnse tandarts informatie die erop duidt dat Hitler en Eva Braun nog in leven zijn. Voordat hij persoonlijk met zijn informant in contact kan treden, wordt de geleerde vermoord. Zijn dochter die met hem samenwerkte, neemt de taak nu geheel op haar schouders. Haar leven loopt nu ook gevaar, maar ze heeft steun van een Amerikaanse architect, een Russische museumdirecteur en een Israëlische agente die allen hun eigen redenen hebben om in Hitlers leven en werken geïnteresseerd te zijn. Gevieren ontdekken zij tenslotte de monsterachtige waarheid. Het boek biedt veel historische wetenswaardigheden, maar voor de originaliteitsprijs komt het gladde verhaal niet in aanmerking. Aangezien de flaptekst beweert dat er van de werken van deze schrijver al meer dan 200 miljoen exemplaren zijn verkocht, moeten er echter ook in Nederland talloze lezers te vinden zijn die dit boek zullen verslinden. (HKo)

Koningin en werkbijen

Van Agatha Christie zijn de complete korte verhalen uitgegeven met in de hoofdrol de ons wel bekende **Miss Marple** (Berkley, VD, 29,25). Het gaat hier om

20 mysterieuze verhalen, verteld door verschillende personages. Miss Marple wordt in het begin door niemand serieus genomen, maar de verbazing stijgt bij ieder verhaal; deze zeer rechtopzittende, immer breiende en steken tellende oude dame weet, zoals de lezer al bekend is, altijd de juiste en enige oplossing te geven. Maar voordat Miss Marple zover is, kan iedereen eerst zelf proberen de raadsels op te lossen. Het zijn stuk voor stuk leuke verhalen, niet echt spannend, maar de dader is vaak toch weer iemand anders dan vermoed, conform het handelsmerk van Agatha Christie: eenvoudig geschreven verhalen met een onverwachte ontknopung. (RK)

Ruth Rendell laat zich in **Live flesh** (Arrow, VD, 16,35) weer van haar sterkste kant zien met een beklemmende thriller, waarin een minutieus psychologisch portret wordt geschilderd van een geweldadige verkrachter met nogal wat geestelijke mankementen. Deze man, Victor Jenner, heeft een gevangenisstraf van tien jaar uitgezeten voor de gijzeling van een meisje waarbij hij een politiemann in de rug schoot. De man moet als gevolg hiervan zijn verdere leven in rolstoel slijten en verstoken blijven van seksuele genoegens. Jenner die ervan overtuigd is dat hij het slachtoffer van een misverstand is, legt de schuld grotendeels bij de politiemann. Na zijn vrijlating zoekt hij contact met hem en tot zijn verbazing treden de rolstoelgebruiker en zijn vriendin hem met begrip tegemoet. Tussen hen drieën groeit een vriendschappelijk contact tot Jenner verliefd wordt op de vriendin. Dit is teveel voor zijn labiele psychische constitutie en hij reageert met een uitbarsting van geweld. (HKo)

Ai, wat is Susan Kenney toch goed op de hoogte van de Engelse literatuur. Dat vermoeden had ik al een jaar of wat geleden na het lezen van *The Garden of Malice*, maar nu heeft de schrijfster werkelijk alles op alles gezet om de lezer te tonen dat ze niet van de straat is. Dat vorige boek had echter daarnaast een heel aardige en originele intrige: In **Graves of Academe** (Penguin, NL, 11,60) heb ik überhaupt geen intrige kunnen ontdekken. Er is iemand onder vreemde omstandigheden aan zijn einde gekomen en Roz Howard, ook nu de kloekke vrouwelijke hoofdpersoon, stort zich in het onbestemde academische leven van een kleine Amerikaanse universiteit. Dat betekent bladzijden lang theedrinken, college literatuur geven (de lezer kan er nog wat van opsteken), boodschappen doen, etc. zonder een steek verder te komen. Je wordt er wanhopig van. (MB)

Met gevoel

Steps going down. (Penguin, NL, 13,40) is een nieuwe Hansen, maar dit keer geen speurdersroman, doch een zeer 'zwart' verhaal over de homoseksuele D. Cutler die, als slachtoffer van zijn relaties, van moord tot moord vervalt, daarbij terzijde

gestaan door zijn grote liefde Chick Pelletier. Ook met moeder-lief blijkt het kwaad kersen eten, zodat er ook voor haar aanwezigheid maar één oplossing overblijft. Gelukkig voor haar trekt zij, volkomen onverdiend, aan het langste eind als haar pathetische nietsnut van een zoon ontmaskerd wordt. Het verhaal is vooral een mooie typering van het Cain-achtige personage Pelletier, dat rücksichtloos met de gevoelens van anderen omspringt en de personen die emotioneel en lichamelijk van hem afhankelijk zijn tot de ondergang brengt. (KtK)

Fadeout. (Grafton, VD, 14,90) is de eerste romans van Joseph Hansen over de homoseksuele verzekeringsman Brandstetter, die levensverzekeringsclaims onderzoekt, en is nu opnieuw in pocket uitgegeven. Brandstetter zit met een verongelukte auto, maar zonder lijk: moord, zelfmoord of gewoon verdwijning van ene Fox Olson, een gemankeeerde schrijver die inmiddels een dik belegde boterham verdient als liedjeszanger en radioconferencier. De homoseksuele geaardheid van de speurder is niet zo maar een gimmick, maar voegt een reële dimensie toe aan de gebeurtenissen door zijn eigen relatieproblemen (een oude 'nicht' zijn is voor vele homoseksuele mannen kennelijk een huiveringwekkend vooruitzicht) en door de confrontatie met de reacties van anderen. Hansen schrijft wat mij betreft mooie boeken over echte mensen. Er blijft alleen altijd de deprimerende indruk hangen dat in Amerika geen leven mogelijk is

zonder gewelddadige gebeurtenissen en onoverkomenlijke frustraties. (KtK)

Veel Pit

Cyclops van de Amerikaan Clive Cussler (Pocket, VD, 13,90) is een nieuw avontuur van de langzamerhand beroemd wordende Dirk Pitt. Zoals gewoonlijk gaat het om een even onwaarschijnlijk als avontuurlijk verhaal. Een rijke Amerikaan verdwijnt met een opgelapte Zeppelin in de Caraïbische Zee. Dirk Pitt, diepzeeduiker in regeringsdienst, wordt er met de vrouw van de verdwenen man en enkele collega's op uitgestuurd om na te gaan wat er is gebeurd. Ze stuiten daarbij op een Russische basis op een eilandje ten noorden van Cuba waar een complot wordt uitgebreed (uiteraard door de KGB) om de familie Castro op te ruimen en van Cuba een 'echte' satelliet van Rusland te maken.

Na talloze avonturen, waarbij uiteraard niemand de vindingrijkheid en het geluk van Dirk Pitt maar enigszins kan benaderen, weet Pitt de Amerikaanse en Cubaanse belangen veilig te stellen. De climax zit daarbij waar het hoort. Aangezien Cussler een bijzondere prettige penvoering heeft, leest alles weer heerlijk weg, avonden lang. (WV)

DE NIEUWSTE VAN DEIGHTON, TRENHAILE EN ALLBEURY

De ijzersterke reeks spionageromans van de Boekerij wordt voortdurend uitgebreid met nieuwe titels. Dit zijn de 3 nieuwste. Adembenemend zoals u van deze schrijvers gewend bent. Herkenbaar aan de fraaie witte omslagen. In deze serie verschenen reeds 22 titels. Vanaf f 20,-. Verkrijgbaar bij de boekhandel. **de Boekerij**

Dode kapitalisten

Nieuwsbrief van Josh Pachter

In mijn nieuwsbrief van januari vroeg ik u mij uw favoriete Amerikaanse misdada-schrijver te laten weten. Het resultaat hiervan zal ik in juni vermelden, maar Kees Bressers (met postcode 3751 TZ, de plaats kan ik door het handschrift niet lezen) stemde niet alleen voor **Dashiell Hammett** en **The Maltese Falcon**, maar vroeg tegelijk om advies. Hij krijgt nu antwoord omdat ik geloof dat andere lezers ook wel met die vraag kunnen zitten. Bressers is een verzamelaar en hij zoekt een manier om met Amerikaanse verzamelaars in contact te komen die geïnteresseerd zijn in verkoop of ruil van de gebonden boeken, oude pulpbladen en naslagwerken die in zijn verzameling ontbreken. Het beste advies dat ik kan geven is de bijgewerkte informatie die oorspronkelijk in mijn artikel 'Alleen voor liefhebbers' stond, in deel twee, in het november-nummer 1985 van T&D. Het beste wat je kan doen is een abonnement te nemen op het tijdschrift **Mystery and Detective Monthly** van Bob Napier. Dit is een tijdschrift dat alleen ingezonden brieven bevat en niets anders. Wat je over het genre wil opmerken wordt door Bob afgedrukt

Josh Pachter

In het juninummer: De commissaris van de koningin vertrekt naar Japan. Fictie?

Kijk uit je Doppen

Batman is geen superheld, om met het misverstand te beginnen. Batman is menselijk, de eerste burgerwacht-misdadbestrijder in de stripwereld en alleen uit historisch oogpunt interessant. Bovendien is Batman, inmiddels bijna toe aan zijn gouden jubileum, actueel. De VPRO start dit voorjaar met een herhaling van de legendarische televisieserie uit de jaren zestig. Die serie is meer 'camp' dan een detectiveserie, incrowd-humor op zijn Amerikaans dus. Serieuzer is een nieuwe, sensationele Batman-bewerking in vier delen van de Amerikaanse **whiz-kid** tekenaar **Frank Miller**. Het is een weergaloze bestseller in Amerika en de Nederlandse vertaling schijnt onderweg te zijn. De nieuwe Batman, **The dark knight**, is niet alleen een avontuur. Het is ook een onderzoek naar het wezen van Batman. **The dark knight**, is geen vrolijke strip. Net zoals elke burgerwacht is Batman geboren uit wraakzucht. Als jongetje al raakte Bruce Wayne verveest door een meedogenloze straatrover. Hij zweert wraak, bekwaamt zich in alle sporten en wetenschappen en kiest voor een sinistere vorming, de vleermuis. Misdadigers zijn immers een laf en bijgelovig volkje. Miller schetst deze Batman, 50 jaar oud en al tien jaar uit het vak, in een gedegenereerde wereld met straatbendes, leeghoofdige televisienieuws en praatshows. En temidden van dit ondermaatse gewoel kruip het vleermuisenbloed waar het niet gaan kan. Batman keert terug! Miller onttrekt zich aan het barokke sfeertje en de kermisboeven uit de 'kinder'-Batman die slechts nobel is. Zijn Batman is een bezeten man die het geweld zoekt en door de autoriteiten genadeloos wordt opgejaagd. Samen met een nieuwe **Robin** (een meisje van 13) gaat Batman de strijd aan. In een schitterende expressieve stijl en een meeslepend verhaal-rythme worden gewelddadige scènes afgewisseld met praatprogramma's, waarin duiven en haviken elkaar te lijf gaan. Miller neemt net iets teveel hooi op zijn vork, maar hij tekende een monumentale strip. Behalve een memorabele Batman poneert hij ook nog eens het aloude dilemma van wat je als een weldenkend iemand aanmoet met je sympathie voor een fascistische burgerwacht.

Martijn Daalder

The dark knight is uitgegeven door Warner Books en bij de goede stripwinkel te krijgen of ieder geval te bestellen.

Kort Amerikaans

Ross Macdonald is al weer enkele jaren dood en nu overleed kortgeleden ook John D. Macdonald en vlak daarna ook Alstair Maclean. Desmond Bagley leeft ook niet meer. Langzaam maar zeker sterven de grote namen uit, alhoewel Hammond Innes is er nog wel en het werk van Ian Fleming wordt nu in licentie vervaardigd. Conan Doyle en Christie worden gewoon herdrukt en Robert Ludlum schrijft wel voor drie tegelijk. Ook Dick Francis publiceert nog zijn jaarlijkse bestseller. De tijd van wanhoop is dan ook nog niet aangebroken, maar eventueel wel ten aanzien van de loopbaan van Robert B. Parker.

Thrillers & Detectives

Titel	Thema	Sex	Geweld	Opvoedende waarde	Oordeel
Sarah Caudwell The shortest way to Hades Penguin, NL, 11,60	Vertrouw alleen het originele testament	Juristes zijn moeilijk te verleden	Alleen als het nodig is	Ken je klassieken én het erfrecht	Een mislukte poging om jolig te doen (FH)
Ken Follett Lie down with lions Corgi, VD, 17,50	Russische en Amerikaanse spionnen in Afghanistan	Onbepaald	Kalashnikovs en Makarovs	Amerikaanse agenten hebben een geweten en Russische niet	Zal wel de zoveelste bestseller worden en niet overtuigend (KK)
Dick Francis Break-in Pan, VD, 14,90	De pers bewaakt vooral zijn eigen vrijheid	Als altijd stijlvol	Minder uitvoerig beschreven dan anders	Aangetrouwde familie hoort er ook bij	De zoveelste hit van Francis (FH)
John Gardner Nobody lives forever Coronet, VD, 11,60	James Bond moet zijn 'hoofd' redden	Eén keer, maar wel met de verkeerde	Een aanslag met een met rabbi's geprepareerde vampier spant de kroon	Vraag voor je executie nooit anders dan Taittinger champagne uit 1973	Bond-verhalen kan kennelijk iedereen schrijven (KK)
Hammond Innes High stand Fontana, VD, 17,50	Kettingzaag en cocaine bedreigen de mensheid	Het wordt nogal gemist in al die perfecte natuur	Veel vallende boomstammen	De topografie van de kust van Brits-Columbia	Klein verhaal in wijsd landschap (TC)
Robert Ludlum The Bourne supremacy Grafton, VD, 17,50	Uitgerangeerde CIA-moordenaar wordt opnieuw van stal gehaald	Book was al te dik	Loopt de spuigaten uit	De wereld is veel slechter dan u al dacht	Een remedie tegen lezen (Hko)
Peter O'Donnell Deed man's hande Pan, VD, 14,90	Modesty Blaise in strijd met misdadige organisatie	Twee bijfiguren doen het als konijnen	In alle mogelijke vormen	Met geweld is alles op te lossen	Amusante onzin (Hko)
Robert B Parker Taming a sea-horse Penguin, NL, 11,60	Jong hoertje uit vorig Spencer-boek moet opnieuw worden gered	Zijn Eeuwige Liefde voor Susan Silverman is belangrijker	Met hulp van Zwartie Broeder Hawk is er geen kunst aan	Bezinning leidt bij privé-detective tot mateeloos gezever	Robert Parker is langzamerhand moeilijk meer serieus te nemen (BV)
Elmore Leonard The big bounce Mysterious Press, VD, 15,65	Meisje probeert held (?) te verleiden en erin te luizen	Minder dan je van het onderwerp zou verwachten	Spaarzaam en zelden dodelijk. Er wordt wel hard gemept	Wie een kuil graaft voor een ander...	Goede, strakke en sfeervolle Leonard met overtuigende mannen (MD)

